Split by PDF Splitter

DRAUGAS

ANTROJI DALIS • 1962 - MAIRONIO - METAI, LIEPOS 14 D. • JULY 14, 1962 • PART TWO

MOKSLAS • MENAS LITERATŪRA

KŪRYBOS KLAUSIMAIS KALBANT

Santrauka minčių, pasakytų šių metų Studentų Ateitininkų trikampio studijų dienose

KĘSTUTIS SKRUPSKELIS

Pradžioje reikėtų pastebėti, kad čia tėra mėgėjiškas bandymas ryškiau suvokti kelis aspektus to, ką vadiname kūryba, norint susidaryti keletą vertinimo kategorijų. Daug ką galima vadinti kūrybos vardu, bet čia kalbėsiu daugumoje apie prozinę literatūrą ir nesu tikras, ar mano pastabos yra pritaikomos kitose srityse. Kai kur gal ir visai ne, kai kur gal daugiau.

Meno teorija ir meno kūrinys

Paminėjau vertinimo kategorijas, norėdamas pabrėžti, kad neturiu jokio noro duoti formulę, pagal kurią būtų galima kurti, nesgi meno teorija — ir šias pastabas galima laikyti tokios teorijos metmenimis — pačiam kūrėjui nėra reikalinga. Lygiai kaip mokslo metodikos dėsnius tegalima suformuluoti pačiam mokslui jau išsivysčius, lygiai taip pat — manyčiau — meno teorija tėra galima jau esant meno kūriniui. Nes kitu atveju nėra objekto, apie kurį galima kalbėti. Meno vertinimo dėsniai vystosi su pačiu menu ir negali eiti pirma meno. Pats kūrėjas — aišku — gali žinoti, ko jis kuriamu veikalu siekia, bet tai dar nėra abstrakti meno teorija.

Šiuo atveju galime paimti vieną pavyzdį, kuris kaip tik ir yra kritikuotinas už tai, kad jis yra bandymas įgyvendinti iš anksto nustatytą teoriją. Iš vienos pusės turime Lawrence Durrell, vieno iš šių laikų rašytojų, "Alexandria Quartet". Įvade antrajai serijos knygai, "Balthazar", Durrell sako, kad tai yra eksperimentas, ieškant formos, kuri atitiktų "mūsų laikams". Pagrindą sudaro fizika su erdvės laiko sąvoka. Tuo būdu trys knygos — lyg tai erdvės dimensijos — vysto tuos pačius įvykius, išeinant iš trijų skirtingų veikėjų taško, o ketvirtoji — lyg tai laikas — yra visų trijų ankstyvesniųjų tęsinys. Skaitydamas jauti, kad autorius gana gabiai vykdo savo teoretinį uždavinį ir parodo didelio meistriškumo, bet kaip tik todėl autorius negali nieko prasmingesnio pasakyti, ir veikalas pasilieka tiktai eksperimentu. Už tai jį gal ir prisiminsime, bet niekad jo negalėsime lyginti su Camus ar Malraux darbais.

Meno teorija ir kūrėjas

Bet jeigu meno teorija kūrėjui nereikalinga, kodėl iš viso apie tai yra kalbama. Galima paimti kūrinį kaip objektą, jame paskęsti ir tuo reikalas baigtas, bet, tur būt, niekas tuo nepasitenkina ir visada yra klausiama, ką autorius parašė ir kaip tai turėtų būti vertinama. Ir norima žinoti daugiau, negu vien tik veikale minimus įvykius. Čia prasideda meno teorija, kurios vienas iš tikslų ir yra duoti pagrindines kategorijas, pagal kurias veikalas gali būti analizuojamas ir vertinamas. Bet pati literatūra nėra sau sąmoninga, romanas nėra vertinamas kitu romanu ir literatūros kritika nėra literatūra. Veikalą vertiname santykyje su kitais veikalais, ir čia iškyla abstraktūs dėsniai, kurie įgalina tokius palyginimus.

Kiekvieną kūrinį galime vadinti dvasios objektyvacija, t. y. — asmeniško pasaulio pervedimu į objektyvią plotmę. Kol kūrinys tėra tik kūrėjo sąmonėje, tol jis yra neapspręstas ir gali būti vienoks ar kitoks, bet pabaigtas jis gauna savo būtį ir gali būti traktuojamas kaip daiktas, nepriklausąs nuo kūrėjo asmens, nors tą asmenį jis ir išreiškia. Pats autoriaus asmuo pasidaro nesvarbus — veikalą

Kęstutis Skrupskelis

galime suprasti, nieko apie autorių nežinodami — ir kuo kūrinys tobulesnis, tuo autoriaus svarba mažėja. Tobulo kūrinio nereikia užbaigti žiniomis apie autorių, nes jis jau yra užbaigtas.

Kalbėdami apie dvasios objektivaciją, tuo pačiu jau išskiriame tai, ką, vartodami tradicinius terminus, galime vadinti turiniu ir forma. Pačiame veikale tai tikriausiai nėra išskiriama, bet analizavimo reikalui tai yra galima. Apie antrąjį momentą nekalbėsiu, sustodamas daugumoje ties turiniu.

Išgyvento pasaulio visuma

Asmeniška dvasia yra asmens pasaulis, jeigu norite, autoriaus suvokto ir išgyvento pasaulio visuma. Tokiu būdu, prieš tapdamas kūrėju, autorius dar turi tapti žmogumi. Šiuo atveju "žmogus" nėra vien tik biologinė sąvoka ir priklausymas tai "inter-breeding population" nėra žmogiškumo kriterijum. Šis teigimas neprieštarauja ankstyvesniajam, kad veikalui suprasti nereikia autoriaus, nes veikalas visada lieka asmens išraiška, ir tokiu būdu turi būti asmuo, kuris yra išreiškiamas. Reikia pastebėti, kad šiuo teigimu nenoriu reikalauti, kad kiekvienas autorius būtų doras žmogus. Taip pat jam nereikia galėti savo išgyvenimus suvesti į abstrakčias kategorijas. Ir dar toliau, literatūrinis veikalas nėra autobiografija ir nereikia autoriui pačiam viską būti išgyvenusiam, t. y. ir gyvi žmonės gali rašyti apie mirtį. Bet kūrinio veikėjų problemos turi stovėti autoriaus gyvenimo centre ir būti autoriaus pasaulio dalimi.

Veikalo originalumas

Kalbėdami apie asmens išraišką, negalime nepaminėti originalumo, nes gi dažnai sakoma, kad kūrinys turi būti originalus. Bet čia susitinkam su klausimu, jeigu originalumą suprantam naujumo prasmę, ar gali kas nors nauja būti vertinga? Reikalaudami naujumo, taip pat turėtumėm reikalauti, kad ir autoriaus pasaulis būtų naujas, bet ar tai yra įmanoma? Nes gi tiktai šizofreniko pasaulis tegalėtų būti tikrai naujas. Žmogiškai prasmingos temos yra universalios ir apie jas visas jau tūkstančius metų žmonės rašo ir galvoja. Čia nėra kalbama apie veikalo fabulą arba vartotas priemones, bet pačias problemas, su kuriom autorius susiduria. Ir tai negali būti nauja. Bet iš kitos pusės, tai gali būti asmeniška, nes kiekvienas tai išgyvena savaip. Niekas kitas negali galvoti apie mano mirtį taip, kaip aš, ir niekas savo mirties nesu-

(Nukelta į 2 psl.)

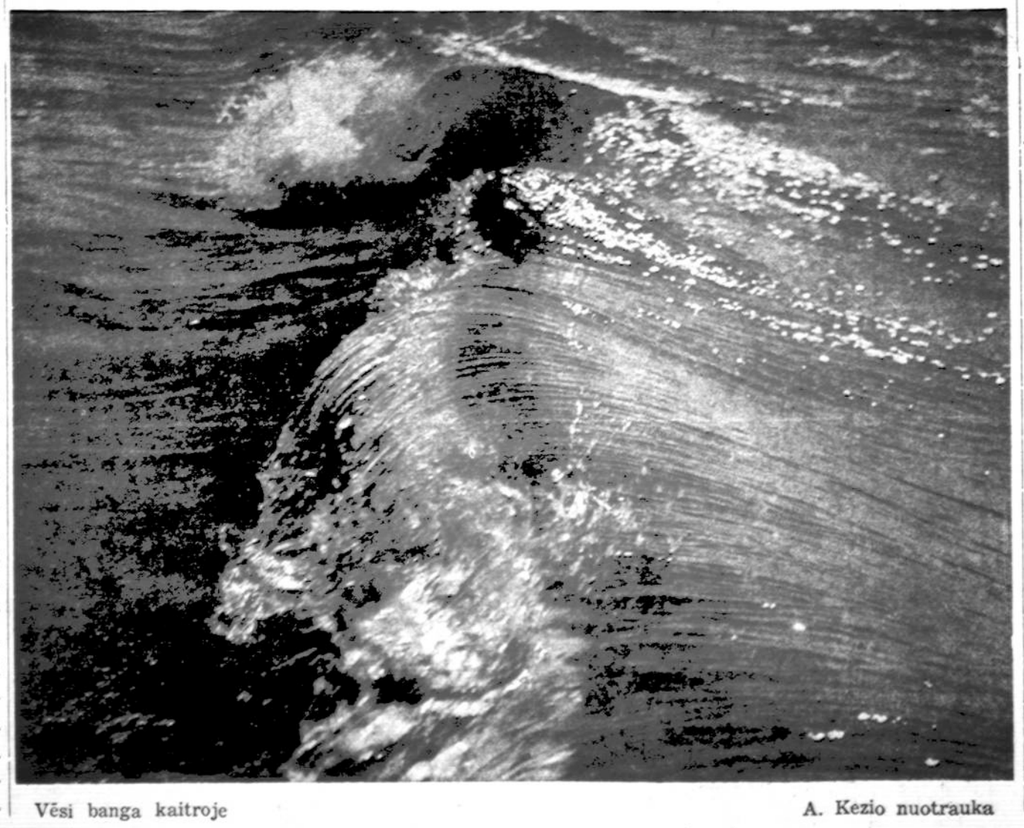

Vėsi banga kaitroje — A. Kezio nuotrauka

Fragmentas Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje, Vilniuje.

Cecilia Meireles

ŠVELNUMO POEMA

Jeigu Tu būtum žmoniškas,
mano rankos
gyventų, ausdamos
glamones ir šilkus,
ir tave aprengtų stebuklingais
rūbais legendos...
Jeigu Tu būtum žmoniškas,
mano akys žibėtų
dieną ir naktį,
ir taip į tave įsmigtų,
kad žėrėtum visas,
kaip saule vainikuotas...
Jeigu Tu būtum žmoniškas,
mano lūpos būtų
vaisius tavo troškuliui,
meilės muzika tavo miegui,
paguodos puota
tavo liūdesiui...
Jeigu tu būtum žmoniškas
aš būčiau tavo vaikišku
žaislu,
tavo karžygio
ginklais,
dūdele, kuria tavo senatvė
garbintų besiartinančias
mirties apeigas...
Jeigu tu būtum žmoniškas
O Išrinktasis,
tavo gyvenime aš būčiau viskas...
Bet aš esu niekas.
Aš esu niekas daugiau
kaip šis negalimas nerimas...
.....
O, pagalvojus, kad jeigu tu būtum žmoniškas,
mano rankos
gyventų ausdamos
glamones ir šilkus,
kad tave aprengtų stebuklingais
legendos rūbais...

Iš portugalų kalbos išvertė **P. Gaučys**

C. Meireles, brazilų poetė, pasireiškia kaip pirmaujanti moteris poetė ne tik brazilų, bet visoje portugalų literatūroje. Jos lyrikai būdingas žavėjimasis pasaulio grožiu ir žinojimas, kad gyvenimas yra nenutrūkstantis sravėjimas, o laikas viską graužia. Konfliktas tarp bėgančios tikrovės ir sielos, siekiančios ją sulaikyti, įtaigoja poetę išsisakyti paguodžiančio išsižadėjimo lyrika. **P. G.**

NETEKOME KRUOPŠTAUS ISTORIKO

Daktarui Jonui Matusui mirus

J. JAKŠTAS

Su staigia ir netikėta dr. J Matuso mirtimi netekome vėl vieno iš nedaugelio mūsų praeities tyrinėtojų. Velionis nuo pat pirmo savo stambesnio darbo "Lietuvių rusinimas per pradžios mokyklas" užsirekomendavo nuodugnių istorinių šaltinių tyrinėtoju. Tokiu jis paliko visą savo gyvenimą, kaupdamas medžiagą iš įvairių Lietuvos istorijos aktų, kronikų ir kitokių leidinių. Antras jo stambus tyrinėjimų vaisius buvo monografija apie Švitrigailą, atvėrusi jam akademinės karjeros duris. Tapęs mūsų Alma Mater privatdocentu, velionis atsidėjo Lietuvos, kaip jis nusakė, materialinės kultūros šaltinių rinkimui ir pagal juos skaitė paskaitas studentams. Dalį savo tyrinėjimų skelbė spaudoj atskirais rašiniais. Bet didžiausią dalį sukauptos medžiagos laikė rankraščiuose. Jo pastangos paskelbti veikalą apie materialinę Lietuvos kultūrą paliko be pasėkų ir šiame žemyne.

Atkreipė dėmesį į tai, ko niekas nebuvo paisęs

Atsidūręs šiame krašte, kad ir gyvendamas nelengvose sąlygose, dr. Matusas nesiliovė rausęsis po mūsų praeities šaltinių foliantus ir savo atradimais dalijosi su skaitytojais.

Kertinė Parašte

BIRŽELIUI PRAĖJUS

Birželinius įvykius paminėję, jaučiamės lyg ir atlikę tuo reikalu pareigą bent iki sekančio birželio. Nors tie minėjimai reikalingi ir naudingi mūsų skriaudai pasauliui priminti, tačiau yra aišku, kad jų nepakanka. Šalia jų reikėtų amžinojo, pastovaus paminklo, kuris liudytų pasauliui mūsų didžiojo kaimyno, tos, anot komunistų, "nesavanaudiškos broliškos tautos" nežmonišką savanaudiškumą ir žiaurumą savo mažų, jai visai nepavojingų, kaimyninių tautų atžvilgiu.

Kaip rusai laužė sutartis, kaip jie okupavo Lietuvą ir kitas šalis, apie tai jau nemaža prirašyta lietuvių bei kitomis kalbomis. Bet kaip vykdytos deportacijos, be smulkesnių aprašymų spaudoj beveik nieko platesnio neturime. O reikėtų turėti ir štai kodėl.

Deportacijos buvo baisesnis, žiauresnis dalykas, negu pati okupacija, nes ši pastaroji kaip tokia nereiškia dar okupuotos tautos naikinimo. Tuo tarpu birželinės deportacijos reiškia masinio tautos žudymo pradžią. Dėl to pati okupacija taip nesukrėtė lietuvių tautos, kaip birželiniai trėmimai, ypač kad jie buvo vykdomi tikrai azijatišku, barbariškiausiu būdu. Su šių masinių trėmimų žiaurumu galima palyginti nebent nacių masinius žydų naikinimus. Todėl tokio tragiškai baisaus mūsų tautai įvykio paminėjimu metinės sukakties proga tenkintis negalime.

Man rodos, reikėtų tai visų pirma plačiai, vispusiškai aprašyti, kas šiuo metu yra galima, kai dar turime daug šių įvykių liudininkų. Kanados "Tėviškės Žiburių" birželio mėn. keliuose numeriuose buvo spausdinami J. Matulionio tų trėmimų dienoraščiai. Tokių dienoraščių, atsiminimų turi daug kas. Reikėtų juos surinkti, sutvarkyti ir išleisti savo, o paskui gal ir anglų kalba. Tai padaryti reikia dėl to, kad tie trėmimai buvo tragiški ne tik tremiamiesiems, bet ir visai tautai. Antra vertus, tada matėme ir daug heroizmo bei pasiaukojimo darbų, kai vieni šeimos nariai aukojosi dėl kitų ir vyko kartu tremtin ar net pražūtin.

Antra, tos deportacijos, man rodos, būtų labai dėkinga tema mūsų rašytojams. Čia, žinoma, ne vieta aiškinti, kokia forma tie įvykiai turėtų būti užfiksuoti literatūriškai, tik neabejotinai aišku, kad tai turėtų būti padaryta. Juk neužtenka faktus surašyti chronologiškai ar statistiškai. Tokie faktai dar nepasako, kas dėjosi žmonių širdyse. O pergyventa tada tiek, kaip niekad, ir tai aprašyti galėtų tik talentingas rašytojas. Mūsų rašytojų jau pakankamai prirašyta knygų apie tai, kaip mes patys bėgom į vakarus. Laikas, jau laikas būtų aprašyti, kaip mūsų brolius trėmė į rytus... O pagal tai mūsų kompozitoriai sukurs gal būt ir atitinkamos muzikos. Ir tai būtų daug vertingiau, negu eiliniai minėjimai.

A. Rimvydas

Dr. Jonas Matusas

Velionio rašiniai tikrai galėjo stebinti ne vieną mūsų praeities mylėtoją. Tiek juose sukapta medžiagos, išlesinėtos iš didžiausių šaltinių leidinių! Jis kreipė dėmesį į labai specialius Lietuvos praeities dalykus, kurių niekas lig šiol nėra paisęs. Tebūna čia paminėtos vos kelios velionio studijų antraštės, liudijančios jų originalumą: "Odų ir kailių gamyba senovės Lietuvoj iki XVI a. pabaigos" (Aidai, 3, 4. 1959); "Kaip seni lietuviški kryžiai ir koplytstulpiai" (Aidai, 10. 1959); Karnėzas ir Lietuvos Statutas" (Aidai, 9. 1960); "Dzūkijos Kapčiamiestis ir jos pramonės istorinėje perspektyvoje" (Aidai, 10. 1960); "Palanga, Kretinga ir Birutė" (Aidai, 10. 1960).

Naujas žvilgsnis į Užnemunę

Ypač minėtina studija: "Žemaitija iki Šešupės ir Virbalio" (Aidai, 2, 3. 1960). Joje autorius vaizduoja savų, betarpiškai pažintų apylinkių kolonizaciją nuo žemaitiškų Nemuno pakraščių. Itin įdomu buvo sekti toj studijoj autoriaus sugebėjimus žiesti dabartinę būklę su praeitimi, kaip ji aiškėja iš jo gausingai teikiamų šaltinių. Vadinamos Užnemunės kolonizacijos istorijai darbas yra pagrindinės reikšmės. Jis yra taip pat brangus įnašas ir mūsų socialinei bei ūkinei istorijai, nes rodo Lietuvos diduomenės iš jų dvarų vykdytą vidaus kolonizaciją ir baudžiavos plėtimą bei gilinimą.

Sritinė Lietuvos istorija

Paskutinis velionio pradėtas darbas "Lietuvos lokalinės istorijos Lietuvių enciklopedijoje papildymas" (Tautos Pr., T. I, 3. 1961) yra didžiai vertingas iš šaltinių surinktomis žiniomis apie įvairias vietoves. Tai brangi medžiaga Lietuvos sritinei istorijai. Deja, autoriui nebuvo lemta išvysti viso šio išspausdinto darbo. Labai galimas daiktas, kad jis jį tęsė, ir todėl reikia itin susirūpinti jo rankraščio likimu. Aplamai, velionio rankraštinė istorinė medžiaga turi parūpti mūsų Istorijos Draugijai, ir derėtų imtis tos medžiagos apsaugos bei jos tyrinėjimo.

Istorikas - analitikas

Visą dr. J. Matuso istorišką kūrybą galima apibūdinti trumpai analitinės istorijos vardu. Autorius buvo nenuilstamas tyrinėtojas, su rieškučiomis sėmęs šaltiniuose užtinkamus duomenis. Jo visos studijos, neišskiriant nė veikalų, k. a. Lietuvos rusinimo ar Švitrigailos, yra daugiau šaltinių aiškinimas ir jų kombinacija. Autorius nerikiavo iš šaltinių surinktų duomenų pagal kokias nors vedamąsias idėjas, kaip daro istorikai sintetikai. Jis nelinko sekti šiais istorikais ir kartą net viešai prisipažino tevertinąs ne monografijas, atseit, veikalus, bet šaltinius. Todėl mūsų velionis, nesimokęs iš monografijų bei gerų istorijos veikalų, paliko vien dideliu šaltinių nagrinėtoju. Šiuo atveju jis susikūrė sau nedylantį paminklą ir parodė pavyzdį, kaip pradinis istorijos mokslo darbas turi būti dirbamas. Šiuo pavyzdžiu jis švies Lietuvos kultūros tyrinėtojams ir pelnys sau garbingą vietą mūsų negausių istoriografų galerijoj.

Apmąstymai Columbaine ežere

"Reportažas" apie visokius dalykus

— Parašyk, Kazy, kokį atostoginį reportažą, — tarė kultūrinio priedo redaktorius išvažiuojančiam į Colorado kalnus.

— Džiaukis tik, jei jis sveikinimo atvirutę atsiųs, nes... — prabilo Aloyzas.

Esu kalnuose — daugiau kaip 8,000 pėdų aukščio — nedidelia me Columbaine ežerėlyje sėdžiu laivelyje ir mintys daužosi galvoje, ir pagaliau jas paberiu ant popierio lapų. Šie žodžiai tebūna vieton sveikinimų...

* * *

Didelis mokslininkas gali būti ir didelis nemokša. Užsidaręs savo specialiuose gydytojo, astronomo ar atomo moksluose, užsiraukęs savo specialybėje, kur amžinai mato vieną reiškinių pusę, pasitraukęs nuo gyvenimo, užsirausęs (nelyginant kurmis ar rūdakasys) savo moksliškame urve, vis labiau ir labiau užmiršdamas visa kita, jis turėtų tikrai tvirtai tikėti ir būti tvirto proto, kad ilgainiui nepasiduotų visai natūraliai iliuzijai, jog jo narvas — visata, ypač kada tas urvas yra žvaigždėtas dangaus skliautas arba kita moksliška begalybė. Visos tikrovės pusės yra tokios gražios, jog vieno mokslo gali užtekti tam, kad apraibtum ir imtum neigti ir niekinti visus kitus..

Specializmas! Puikus ir apverktinas dalykas! Puikus dėl savo pozityvios pusės, kurią sudaro vienos kurios tikrovės dalies, vieno kurio tiesos, grožio ir gėrio fragmento tyrimas ir teigimas. Apverktinas dėl savo neigiamos pusės, kurią sudaro sąmoningas ar nesąmoningas aklumas visam kitam, visų pajautų atrofija dėl vienos hipertrofijos. Pvz., jis nieko nenori žinoti apie antgamtinį gyvenimą. Kai kurie gydytojai yra materialistai tik dėl to, kad dėl profesinio specializmo yra suklimpę fiziologijoje.

Chemikui visata yra puiki retorta, ir jis, nerasdamas joje nei Dievo, nei sielos, ima tvirtinti, kad dvasios dalykai — veidmainystė ir svaičiojimai.

Nekalbėk gamtininkui (pvz. Haeckeliui) apie visus tuos mokslus, kurie vadinami metafizika, teologija, dorovė, religija. Ar pasauliui išaiškinti neužtenka gyvulių rūšių evoliucijos?

Nekalbėk kai kuriam astronomui apie kita ką, kaip astronomiją. Argi be jos, kaip teigia vienas iš jų, nebūtume "kaip neregiai urve"? Ir tas geras žmogelis nepastebi, kad jis pats yra žvaigždėtame urve.

Įsivaizduokime, kad patys gamtos mokslai (kurie lengvai įsiderina į didžią gamtos sintezę) imtų sudarinėti atskiras, vieni kitus išskiriančias sistemas. Paklausykite, ką pasakytų atkaklus botanikas:

— A, pripažįstu augalą. Augalų gyvenimas tikras. Bet nekalbėkite man apie kitą pasaulį, apie tariamąjį gyvulių pasaulį.

Bet štai prabyla mineralogas:

— Gyvenimas? Chimera! "Botanikas" dar yra saviškai prietaringas. Aš esu laisvamanis. Aš pripažįstu tik savo metalus ir metaloidus ir tuo išaiškinu pasaulį. Porfirai, granitas, balzitai, smėlakmeniai, smėlys, molis, kalkiai, gipsas, titnagas — tai žemė. Azotas, deguonis, oras, angliarūkštis, debesys, vandens garai — tai dangus. Kas gi daugiau yra? Nieko. Duokite man prašmatniausią gėlę, ir ją bandomajame stikle paversiu garo lašais. Visata yra be galo didelis mineralas. Nėra kitos tikrovės.

La Bruyere galėtų nupiešti piktų vaizdelių šitokios moksliškos tuštybės... arba kitos, kuri vienam mokslininkui, menininkui, ar nemokšai, besididžiuojančiam savo elementarinių žinių bagažu, duoda juokingą iliuziją, kad jau yra pasiekęs aukščiausias mokslo viršūnes ir gali uždaryti visas idėjas siaurose savo mažo akiračio ribose.

Geras dalykas būti specialistu, bet tikras specialistas negali būti prikibęs vien prie siauros savo specialybės uolos, reikia praverti langus ir į dvasios pasaulį...

* * *

Kiek daug kitų inteligentingų žmonių visą savo amžių išlieka prikibę prie savo pirmykštės uolos! Prikibusi prie savo akmens, austrė ginčijosi su vėžiu, kuris gyvena vandenyje ir žemėje. Austrės beveik visados gabios filosofijai. Ši suniekino, kaip nesąmonę, ką vėžys jai pasakojo apie pasaulį ties jų galvomis. "Et! niekus man paistai apie tą kitą žuvims neregimą pasaulį! Žmogus? Gryna chimera! Paukščiai? Vieni vėjai! Kas kita makreliai, sardinės, krevetės: tai stebima gamta, ir ją aš tikiu. Bet antgamtė — tai nemoksliškas dalykas; toks yra paskutinis aukštosios kritikos žodis. Aš esu pozityvistė ir tikiu tai, ką regiu".

Mokyta austrė būtų ir daugiau išpoškinusi, jei jos dideliu geležiniu peiliu, panertu po vandeniu, nebūtų nugremžę nuo akmens. Storulis anglas, pramušta galva tokiems gardėsiams, trumpai drūtai įrodė, kad žmogus, deja, nėra chimera.

Taip, kai kurių šiaip įžymių protų moksliškumas yra toks pat, kaip austrės. Prašau tikėti, kad tuo palyginimu visai nenoriu jų įžeisti. Jūros gyvūnas gali puikiai samprotauti apie jūros dalykus; mūsų amžiaus mokslininkas gali mus žavėte sužavėti savo pasakojimais apie savo žygius medžiagos pasaulyje. Kol jis kalba apie tai, ką išmano, jis kalba išmintingai, ir aš klausaus, šventai susikaupęs, kaip vandens čiurlenimo iš kalnų, tarp kurių sėdžiu. Kai jis pradeda juoktis iš metafizikos, antgamtės — kažkaip darosi nejauku ir keista.

* * *

Žmonės perdaug dažnai užmiršta, kad ir teisingos idėjos pačios tampa neteisingomis idėjomis, kada jas pateikia protui atskirtas nuo tų, kurios turi joms tarnauti papildiniais; užmiršta ir tai, kad išmintinga sakyti žmonėms tiesą, tik kada gali jiems pasakyti dvi. Pavojinga, pastebėjo Pascalis, rodyti žmonėms jų vargą be jų didybės, arba jų didybę be jų vargo; bet labai naudinga jiems rodyti ir vieną, ir antrą.

Tokia pat byla su visomis priešybėmis. Pesimizmas yra geras tik su optimizmo atsvaru.

* * *

Čia ir turiu pertraukti savo apmąstymus, žvelgiant į sniegu apdengtą kalną, nes iš ežero buvau pašauktas mūsų kelionės šeimininkės Aldonos į vasarnamio virtuvę skusti bulvių. Mat, Juozas, automobilio vairuotojas, užsinorėjo bulvinių blynų; ir jis skuto bulves, o Kostas (kelionės navigatorius — žemėlapio sekėjas) tarkavo, o Birutė ruošėsi indus plauti. Tai buvo mūsų atostogų šeštoji diena — penktadienis, liepos 6 d.

K. Šilinis

Išplauta nendrė — A. Kezio nuotrauka

Vladas Baltrušaitis sukaktuvininkas

J. ŽILEVIČIUS

Vladas Baltrušaitis

Vladas Baltrušaitis, buvęs Lietuvos operos solistas, atvykęs į šį kraštą savo veikla yra neišdildomai pasireiškęs kaip vyrų choro Vytis pirmūnas - dirigentas, Lietuviškosios Operos Chicagoje vienas sumanytojų. Žodžiu, žmogus, kuris savo energija ir gabumais negali nesireikšti. Dabar jis vieši Chicagoje. Šį šeštadienį auksinis jo gimtadienis (g. 1912 m. liepos 14 d.), todėl, nors ir trumpai, tenka atkreipti dėmesį į jo veiklą Chicagoje.

Kai jis 1953 m. pradžioje atvyko vargonininkauti Šv. Jurgio parapijoje, neilgai trukus pradėjo vadovauti taipgi vyrų chorui. Čia jam kilo sumanymas su tuo choru realizuoti operą. Buvo statyta op. "Rigoleto", kuriai jis paruošė chorą, režisavo ir pats pagrindinį vaidmenį vaidino. Šitai sutapo su jo 25 metų muzikinės veiklos sukaktimi. Po to sekė jo sumanumu op. "Fausto" pastatymas. Šiame darbe Baltrušaitis parodė nepaprastą nuovoką ir sugebėjimą vadovauti ir darniai jungti sudėtingus operos elementus. Pats, persikeldamas į Brooklyną, paliko tačiau Chicagos vyrų chore nepalaužiamą ryžtą tęsti toliau operų pastatymus.

Jis pats, baigdamas Kauno konservatoriją, jau pradėjo operoje dainuoti. 1937 m. turėjo savo pirmą debiutą, drąsiai žengdamas scenon Žermono vaidmeny op. "Traviata". Prof. Vl. Jakubėnas po spektaklio jau tada rašė: "Negincytina, kad pakvietęs V. Baltrušaitį, mūsų teatras įgijo naują, gražią jėgą savo trupėn". Tęsdamas savo darbą operoje, 1937—1942 Kaune ir 1942—1944 Vilniuje, Baltrušaitis sukūrė nepamirštamų vaidmenų, pasireikšdamas dideliais vaidybiniais gabumais, gražia tarsena ir lanksčiu balsu. Chicagiečiai džiaugiasi V. Baltrušaičiu, su šeima atvykusiu pas senuosius veiklos draugus, gimines bei pažįstamus, ir ta proga malonu jam palinkėti gra žiausių valandėlių!

Kūrybos klausimais kalbant

(Atkelta iš 1 psl.)

voks taip, kaip kiti, bet visi gali savo mirtį suvokti. Ir tuo būdu, veikalas yra originalus ne tiek, kiek jame keliamos problemos yra naujos, bet tiek, kiek jos yra asmeniškos arba individualiai suvoktos. Veikalo fabula ir vartotos priemonės turėtų būti naujos, nes tuo yra perduodama ta asmeniška patirtis, ir jeigu tai yra plagijuota, tuo pačiu veikalo tematika nustoja savo asmeniškumo.

Temos problema

Kalbėdami toliau apie turinį, manyčiau, kad galime autoriui statyti tematinių reikalavimų ta prasme, kad iš didelio veikalo galime reikalauti susidūrimo su žmogiškai universaliom problemom. Kitu atveju, jis negalės būti dideliu. Jeigu veikalo tema yra smulki ir neprasminga, galime džiaugtis autoriaus meistriškumu, bet tiktai tiek. Temų sąrašą kiekvienas galime susidaryti: Dievas, kančia, mirtis, meilė ir t. t. Aišku, tai nereiškia, kad kūrėjas vien tik apie tai gali rašyti, t. y. vien tik jas tiesioginiai spręsti, bet, rašydamas apie bet ką, jis turi sugebėti šias problemas įžvelgti, jau vien tik dėlto, kad jos randamos visoje žmogaus patirtyje, ir ten, kur nėra randamos, arba tikrovė nėra pilnai įžvelgta, arba iš anksto tų problemų yra atsisakyta.

Savo temas autorius vysto sukurto veikėjo asmenyje ir todėl šis vystymas yra konkretus, vykstąs asmenį patirtyje, bet ne abstraktaus dėstymo formoje. Šitai nėra vien tik raportavimas to, kas būtų galėję įvykti. Veikale išgyvenimai yra suintensyvinami. Joks žmogus negyvena tiek intensyviai, kiek jis yra vaizduojamas literatūroje, ir tuo būdu literatūra nėra vien tik tikrovės vaizduotoja. Einant šita kryptimi, būtų galima nustatyti veikalo ir tikrovės santykį.

Veikalo įtampa

Minėtą veikalo turinio apibūdinimą galima konkretizuoti ir toliau, teigiant, kad įvairios problemos turi būti ne vien tik sprendžiamos, bet taip pat suprastos kaip problemos. Ir ta prasme, kad autorius negali vien tik veikėjui duoti kai kurias pažiūras, bet jos turi išsivystyti veikalo eigoje. Šis vystymas suprantamas konflikto prasme. Literatūroje įdomūs tie veikėjai, kurie savyje išlaiko prieštaravimus, sakykime, veikėjai, kurie kartu tiki ir netiki. Ir tai todėl, kad bent kelias į tų centrinių žmogiškų problemų išrišimą yra problematiškas, ir autorius turi į tai atsižvelgti. Aišku, nėra būtina, kad autorius rašymo metu pats savo gyvenime tuos prieštaravimus jaustų, jam pačiam atsakymai gali būti aiškūs. Bet jam svarbu ne vien tik atsakyti — tai galima padaryti ir straipsnyje — bet taip pat ir vaizduoti tikrovę, o ši visada yra pilna prieštaravimų.

Bet šalia šių samprotavimų visada pasilieka autoriaus sugebėjimas savo patirtį išreikšti. Tik tai jau klausimai, daugiau liečią formą, ir tai sudaro visai atskirą meninės problematikos sritį.

P. ŠILEIKIS, O. P.
Orthopedas. Protezistas.
Aparatai-Protezai. Med. bandažai. Spec. pagalba kojoms (Arch Supports) ir t.t.
Val. 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel. PRospect 6-5084

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 West 63rd Street
Val.: kasdien 10—12 val. ir 7—9 v. vak. Šeštadieniais 10—1 val. Trečiadienį uždaryta. Kitu laiku susitarus.
Ofiso telefonas: PR 8-3229.
Rez. telef. WAlbrook 5-5076

DR. J. ir K. AGLINSKAI
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
5430 South Kedzie Avenue
Priima ligonius pagal susitarimą.
Dėl valandos skambinti telefonu HEmlock 4-1562 nuo 2 iki 9 v. p. p. kasdien, išskyrus trečiad. ir šeštad.

Telefonas: GRovehill 6-1595
DR. ALDONA JUŠKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
PRITAIKO AKINIUS
2422 West Marquette Road
Valandos: 9—12 ir 7—9 v. v. pagal susitarimą, išskyrus trečiadienius, uždaryta.

DR. ZIGMAS RUDAITIS
Spec. ORTHOPEDINĖS LIGOS
2745 West 69th Street
Priešais Šv. Kryžiaus ligoninę.
Telef. REpublic 7-2290.
Išvyko atostogų, ligonis pradės priimineti tik liepos 16 dieną.

Ofiso ir buto tel. OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Nuo liepos 8 iki 23 atostogose. Kreiptis į Dr. Kisielių.

DR. ANT. RUDOKAS, Opt.
Tikrina akis ir pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus
4455 S. California Ave., YA 7-7381
VAL.: 10 ryto iki 8 vak., trečiad. uždaryta. Šeštad. 10 v. r. iki 2 p. p.

Rez. HE 6-1670.
DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford Medical Building), tel. LU 5-6446
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti MI 3-0001.

DR. VL. KAUPAS
VIDAUS LIGOS
(Spec. plaučių ir širdies)
756 West 35th Street
(Kamp. 35-ta ir Halsted)
Valandos vak. 6-9. Šeštad. 10-2 p. p. Treč. susitarus.
Ofiso tel. BI 7-0400
Dienos metu tel. CA 5-5010

Rez. tel. PR 9-0563, Rez. PR. 9-6730
Dr. W. Ross Dr. L. Seibutis
Inkstų, pusles ir šlapumo takų chirurgija
Ofisai: 7958 S. Western Ave., tel. GR 6-0091; 392 E. 159th St., Harvey, Ill., tel. EDison 3-4383; 30 N. Michigan Av., Suite 808, tel. CE 6-7764.
Valandos pagal susitarimą.

Ofisas: 3148 West 63rd Street
Tel.: PRospect 8-1717
Rezid.: 3241 West 66th Place
Tel.: REpublic 7-7868
DR. S. BIEŽIS
CHIRURGAS
Valandos: Kasdien nuo 1 iki 3; treč. uždaryta. Antrad. ir penkt. vakarais nuo 7 iki 8.

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvis gydytojas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3925 West 59th Street
Val.: Pirmad., antra., ketvirtad ir penktad. nuo 1—4 p. p., 6:30-8:30 val. vak. Šeštad. 1—4 val., trečiad. uždaryta.

DR. ALDONA ŠIMKUS
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
PRITAIKO AKINIUS
6449 So. Pulaski Rd. Tel. LU 2-5775
arba 15542 S. Cicero, Oak Forest, Ill.
Telef. FU 5-2020.
Valandos pagal susitarimą. Jeigu neatsiliepia skambinti TE 9-1071. . .

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. REliance 5-4410
Rez. tel. GRovehill 6-0617
Valandos: 1-3 p. m. ir 6-8 p. m.
Penkt. tik 1—3 p. p.
Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį.

Tel. ofiso PR 6-6446, rez. HE 4-3150
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2420 West Marquette Road
Val. nuo 2 iki 4 v. v. ir 7 iki 8 v. v.
Treč. ir šeštad. pagal sutartį.

Tel. ofiso 247-1002, Namų PR 8-6960
DR. E. DECKYS
GYYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Taipgi įvairios nervinės ligos
Valandos pagal susitarimą.
4063 Archer Avenue
(Prie California Ave.)

Tel. ofiso HE 4-2123, rez. GI 8-6195
DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
ATOSTOGOSE IKI RUGPIŪČIO MĖN. 5 D.

Rez. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia skambinti MI 3-0001.

Ofiso HE 4-1818, Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė — vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. v.
Šeštad.: 9 v. r. — 2 p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

Telefonas — GRovehill 6-2823
DR. A. VALIS-LABOKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2524 West 69th Street
Specialybė: AKUŠERIJA ir MOTERŲ LIGOS
Valandos: nuo 1-4 ir 6-8 val. vak.
Šeštadieniais nuo 1-4 val. popiet.
Trečiadieniais uždaryta.

Tel. ofiso 247-1002, Namų PR 8-6960
DR. E. DECKYS
GYYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Taipgi įvairios nervinės ligos
Valandos pagal susitarimą.
4063 Archer Avenue
(Prie California Ave.)

Tel. PRospect 6-9400
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(VAŠKAS)
GYYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6248 South Kedzie Avenue
Ofiso val. kasdien: 2-4; 6-8.
Šeštad. nuo 2 iki 4. Treč. ir sekm. tik skubiais atvejais ir susitarus.

Tel. ofiso HE 4-1414. Rez. RE 7-6867
DR. B. GAIŽIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė akušerija ir moterų ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 1—3 ir 6—8 val. vak.
Šeštad. 1-4 p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

Ofiso telef. LAfayette 3-3210, jei neatsiliepia, šaukti KEdzie 3-2868
DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 So. Archer Avenue
Val.: Kasdien popiet nuo 12—3 val. vak., pirm., antr., ketvir. 6—9 val. Trečiadieniais tik susitarus.

DR. A. GARUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Vidaus ir vaikų ligos
2737 West 71st Street
VAL.: kasdien nuo 6-8 vak. vak., Šeštad. nuo 12:30 iki 2:30 val. p. p. Trečiad. ir kitu laiku tik susitarus.
Tel. ofiso ir rez. WA 5-2017
Atostogose nuo liepos 7 iki liepos 30 d.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Pirmad., antrad., ketv. ir penktad. nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 6 v. — 8 val. vakare. Trečiad. nuo 11 val. ryto — 1 val. p. Šeštad. 11 val. ryto iki 3 val. p. p.
Ofiso tel. RE 7-1168
Rez. tel. 239-2919

Ofiso telef. CLiffside 4-2896
Rezid. telef. WAlbrook 5-3099
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4644 So. Ashland Avenue
Bendra praktika ir specialiai chirurgija
Valandos kiekvieną dieną 2 — 4 ir 6—8 val. vak. Trečiadieniais ir sekmadieniais uždaryta, priimama pagal susitarimą. Šeštadieniais nuo 2 v. iki 5 v. v.

Tel. ofiso 247-1002, Namų PR 8-6960
DR. E. DECKYS
GYYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Taipgi įvairios nervinės ligos
Valandos pagal susitarimą.
4063 Archer Avenue
(Prie California Ave.)

Tel. ofiso PO 7-6000, rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Val.: kasdien nuo 1—4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiad. ir šešt. uždaryta.

Tel. ofiso HE 4-7007.
Namų - rez. PRospect 8-9081
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
GYYDYTOJA IR CHIRURGĖ
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63 Street
Val.: Pirmad. ir ketv. nuo 3 iki 4:30; antr. ir penkt. nuo 4 iki 8; šešt. nuo 1 iki 4 val.

Tel. ofisų RE 7-8818
DR. ALBINA PRUNSKIS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Ofisas 2659 W. 59th Street
VALANDOS: 2-4 p. p. ir 6-8 p. p.
Šeštadieniais 10-12 valandos.
Trečiadieniais uždaryta.

Ofiso telefonas — BIshop 7-2525
DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4342 Archer Avenue
(Kampas Kedzie ir Archer)
VAL.. kasdien nuo 2 iki 9 val. vak. Treč. ir sekmad. tik susitarus.

Tel. ofiso PR 6-6446, rez. HE 4-3150
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2420 West Marquette Road
Val. nuo 2 iki 4 v. v. ir 7 iki 8 v. v.
Treč. ir šeštad. pagal sutartį.

Rez. HE 6-1670.
DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford Medical Building), tel. LU 5-6446
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti MI 3-0001.

DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 South Halsted Street
Tel. ofiso CA 6-0257, rez. PR.6-6659
Rez. 6600 So. Artesian Avenue
Val.. 11 v. ryto iki 3 v. p.p., 6-7 v.v.

DR. A. MACIŪNO PARTNERIS
DR. E. HOERSTER
CHIRURGAS
2858 West 63rd Street
Tel. PR 8-7773
Val.: pirmad. ir ketv. 5 iki 8 v. v., antrad. ir penkt. 1 iki 4 p. p.

DR. STASYS ŽMUIDZINAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Staigiai susirgus arba susižeidus (Emergency), šaukite telefonu — 434-6967 nuo 2 valandos po pietų ligi 5 valandos ryto kasdien.

Split by PDF Splitter

FELJETONAS

GRĮŽTAM Į TĖVYNĘ!

K. APAČIA

Tiek metų maldavome, šaukte šaukėme — stebuklo laukiame! Pagaliau išsipildė. Įvyko. Atėjo ta didžioji diena — laisva mūs Lietuva, Baltijos gintarinė pakrantė. Džiūgauki tu, pailsusi širdie, nes, dainiaus žodžiais tariant, mano sieloj šiandien šventė!

Visos radijo stotys griežė tik maršus, protarpiais pranešdamos ekstra naujieną: bolševikų imperija sužlugdyta, patys riebiausi jos tūzai jau surankioti ir sukimšti į cypę. Vien paskiri būreliai politrukų, partsekretorių ir partorgų šunkeliais tebeklaidžioja už Uuralo, svieto galo. Vargšeliai visiškai nusipiepę, be kvapo, be machorkos tabako. O paskui juos, šmalcuotose vatufkose susigūžusios, šlepsi jųjų Vieros ir Nadieždos, Ninos ir Ekaterinos. Bet ir šita padrikusi publika, nelyginant kvaišos kurapkos, netrukus bus semte susemta. Nes vyr. būstinė pranešė, kad priešais juos išmes parašiutininkus.

— Jokių parašiutininkų — tai mūsų uždavinys! — atsiliepė kolchozininkai, pasižadėdami: — Mes patys surankiosime visus alei vieno! — ir pasipylė į raistus bei pelkynus tų kurapkų gaudyti.

Kai Vašingtone ir Londone, Tokijo ir Paryžiuje vyko milžiniški pergalės paradai, mūsiškės draugijos tučtuojau atšaukė visokius parengimus. Aišku: kas tau beeis į piknikus ar bazarus, kada jau reikia čemodanus kraut ir tėvynėn keliaut. Žmonėse sujudimas: kas pasiimt, kas palikt, o kas išmest, geriems kaimynams dovanot, ar kitaip likviduot.

Ir vėl žinia: Naujoji Lietuva įsileis tik tuos, kurie turės specialius leidimus. Jau rytoj Čikagoje atidaromas tų leidimų biuras. Visi tesikreipia tenai. Bet kokiems galams tie leidimai? Juk pats Mykolas Krupavičius viešai buvo pasakęs: branginkite lietuviškas galvas! O va dabar nori mus pasvert ir išrūšiuoti. Per koštuvą perleisti. Reiškia, vieni bus geručiai vaikučiai, o kiti — tai jau smaluoti kipšiukai ar panašus niekalas, kurio mūs tėvynė jau iš tolo kratosi.

Kaip ten bebuvę, o išsiruošė ir Tutkus Čikagon. Prieš tai, nuodugniai iškrėtęs visus stalčius, prisikimšo sau kišenėsna senų lietuviškų parengimų bilietų, Alto ir Balfo kvitų, programų ir tautinių kaspinėlių. Tai vis tam biurui, jei tenai jie, tie rūšiuotojai, suabejotų jo patriotizmu. O čia, prašau, daiktiniai įrodymai. Geriau už visokius garbės žodžius ar liudininkus.

Pasiekęs Čikagą, Tutkus labai geidė išlenkt bokalą alaus. Tačiau, aiškiai girdėdamas tėvynės balsą, ryžtingai prasmuko pro visus saliūnus. Skubėjo į gatvę, kur turėtų būti įsikūręs tasai leidimų biuras. Ogi va, jau iš tolo matyti: didžiulė trispalvė, nuleista bene iš penkioliktojo aukšto, beglostanti praeivių skrybėles ir plikes. O to pastato bokštas lygiai toks, kaip kauniškė Baltoji Gulbė. Prie durų nesvietiškas žmonių susigrūdimas. Net raitoji policija iškviesta. Šiaip taip prasimušė vidun. Čia ilgiausios eilės, sakytumei prie klausyklų prieš Velykas.

Tautiečiai tik kužda ir klega, kaip tos istorinės žąsys ant Romos mūrų. Vieniems, mat, rūpi žinoti, kiek Lietuvos valdžia mokės už dolerį, kitiems — ar didvyrių žemės vieškeliai pakankamai platūs, ar visi jau išpilti asfaltu? Ar tėvų šalis apsirūpinusi gazolinu ir padangomis? Ar jau esama tokių fabrikų, kurie gamintų pajus ir aiskrymus, papsus ir visokius čipsus? Teisybė, džiaugsmas dabar didelis, tiesiog neapsakomas, ale žmonės vis žmonės: nori aiškumo.

Žiū, čia gi kas? Eilėse bestovį net ir tie, kurie kadaise tupėjo ant garsiųjų politikos laktų: Ylčas, Nagevičius, Grinius, Smetona. Atvykę ir tokie žymūnai, kaip: Pakštas, Šapoka, Krėvė - Mickevičius, Tysliava. Sakykite, kas čia darosi? Visi jie juk kadai mirę ir palaidoti. Šiuo metu turėtų danguose vaikštinėti, geras cigaretes papsėti, su Šv. Petru šnekučiuotis. Bet ir vėl: čia Amerika — didžių progų ir staigmenų šalis. Gal būt, gal būt...

Išeina pats leidimų biuro vedėjas. Aukštas vyras, ne pagal amžių pražilęs. Gilus randas nuo ausies iki žando. Gal arti jo bus sprogus granata, ar palietus dum-dum kulka. Iš visko matyt — buvęs partizanas. O gal jų vadas?

— Gerbiamieji partijų veikėjai, malonėkite susirinkti čia, priešais mane.

Iš eilių tuojau išeina partijų lyderiai. Juos paseka sąjungų ir frontų vadovai. Kiek lukterėję, pernelyg kuklindamiesi, prie jų prisigretina ir vadai tokių partijų, kurios kariavo, kad ant šios žemės nebūtų jokių partijų. Stebint šitą būrį, vaizdelis kaip toj mūs dainoj: viens į kitą kreivai žiūri, rodos, kad pikti.

Visa salė iškart nuščiuvo.

— Tai bus jiems! Gaus pylos! Atsiims! — šūkaliojo žmonėse įsimaišę tipeliai.

O, pasirodo, tasai vedėjas, tas partizanas, nei toks piktas, nei ką. Paklausykite, kaip maloningai jisai prašneko:

— Džiaugiuosi, kad man teko garbė perduoti jums Naujosios Lietuvos nuoširdžiausią pasveikinimą! Tėvynė, visų mūsų motina, šaukia: visų šalių lietuviai, vienykitės ir grįžkite namon! Grįžkite, grįžkite! Kaip jau žinote, Lietuva apsisprendė už demokratiją, už didžiąsias žmogaus teises. Laikinoji valdžia tuoj pat reikalinga kelių išmaningų patarėjų. Sakau, tik kelių, nes valdžios stalas trumpas, kad ir kaip trepsėsime, o visi prie jo nesusėsime. Bet nenusiminkite: kiti, gal net svarbesni darbai laukia jūsų. Mums labai reikalinga propagandistų brigada, kuri, grupelėmis pasiskirstydama po visą kraštą, kiekvienam išaiškintų demokratinės santvarkos abėcėlę. Taigi, pirmiausia pasirūpinsime plytomis, o tik tada statysime rūmus. Aš pats savomis akimis mačiau, kaip Lietuva, tartum feniksas, pakilo iš pelenų ir žarijų. Dabar, matydamas tokią jūsų gausybę, tvirtai tikiu: ji suplasnos, pakils ir skris į tolių tolius. Dar kartą sveikinu visus, o ypač jus, propagandistų brigadą, mūsų avangardą! Visų šalių lietuviai, vienykitės! Grįžkite, grįžkite! Tegyvuoja Naujoji Lietuva! Tegyvuoja mažoji, bet nenugalimoji Lietuvių Tauta!

Tai taręs, vedėjas paspaudė kiekvienam ranką, kartu įteikdamas pačius pirmuosius leidimus. Tik dabar, partijų vadovams išėjus, atsidarė visi langeliai. Biuras pradėjo darbą. O ir čia maloni staigmena: leidimai duodami kiekvienam ir už dyką. Nieks net nesiteirauja gerų pažinčių, garsios giminės, nė kiek dolerių vežies. Tarnautojos aiškina: šitie leidimai nustato eilę laivan sėsti, o taip pat suteikia teisę iš Klaipėdos uosto nemokamai parvykti namolei. Tik būtinai reikia jau čia pat pasakyti, kaip kam bus patogiau: lėktuvu, traukiniu ar autobusu. Kaip kas užsirašys, taip ir sutvarkys. Matote, sakė jos, pas mus tvarka. Mes laikomės plano.

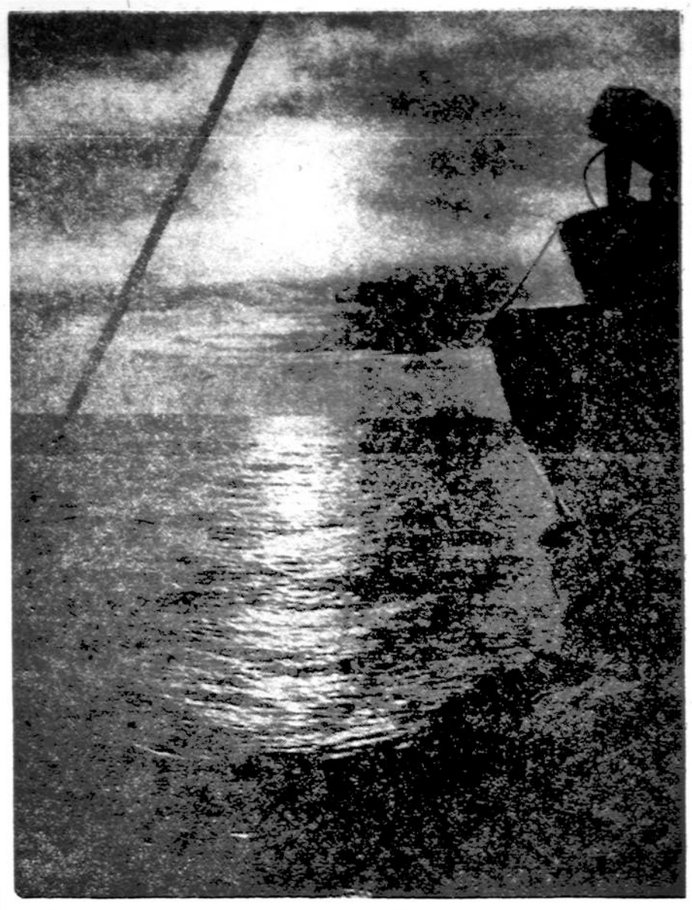

Leiskit į Tėvynę!..

Vytauto Maželio nuotrauka

Tutkaus eilėje kažkoks namų savininkas. Tarnautoja jam sako:

— Matote, tamsta, visoks nusavintasis turtas laikinai valstybės globoje. Gal jį išdalins partizanams ir iš Kazakstano sugrįžusiems, o gal grąžins buvusiems savininkams. Dar nežinia. Bus taip, kaip seimas nutars. O gal įvyks visos tautos atsiklausimas.

— Bet, panele, visas Kaunas gali prisiekti, kad aš tikrai turėjau mūriuką. Nedidelis jis, tik gūžta, ale mano. Jisai senamiesty. Gerai būdavo matyti cimbruvka su kaštanų alėja, ir garlaivių prieplauka, ir Linksmakalnis su funke. Aš tebeturiu išsaugojęs net ir nuosavybės dokumentus su planais. O dabar jūs, panele, man sakote: seimas, tautos atsiklausimas. Atsiprašant, tai tikras pasiutimas.

— Tai ar berašyti jums leidimas?

— Kaipgi, rašykite, žinoma. Suorganizuosiu partiją nuosavybėms apginti. Teisybė ir Lietuvoje bus surasta, pamatysite.

Žmogulis gavo leidimą. Prisartina kitas interesantas. Šitam rūpi pensijos. Tarnautoja ir vėl aiškina:

— Pensijos ir kompensacijos jau pradėtos mokėti visiems, kurie su ginklu rankose kovojo prieš okupantus. Taip pat iš kalėjimų bei kacetų sugrįžusiems. Ar laikas, išgyventas dolerinėse šalyse, kaip Amerikoj ar Kanadoj, bus užskaitytas pensijoms gauti, dar nežinia. Laukiame seimo. Laukiame naujų įstatymų.

— Ir aukojom, ir kovojom, ir ambasadoriais buvom, o rezultate — pensijų nustojom. Štai kokios Lietuvos susilaukėme. Duokite man tą jūsų leidimą. Bet aš nevaikščiosiu rankas kišenėsna susikišęs — suorganizuosiu ir aš ką nors. Tada pažiūrėsim.

Sekantis interesantas — ir į jį dabar nukrypsta visų akys — garsiai dėsto savo mintis:

— Panele, koks man džiaugsmas, koks džiaugsmas! Dygi rakštis pagaliau ištraukta iš širdies. Numiręs galėsiu ilsėtis šalia mano tėvukų. Jie tenai, šilojų kapinaitėse. Ir mano seneliai ten pat. Kad jūs pamatytumėt, kokios kuplios pušaitės tenai, koks bičių dūzgimas ir daug, daug saulės. O šalia tylutėliai plaukia Nevėžis. Kokia laimė! Bet, kol Dievulis mane gyvą laikys, norėčiau vis krutėti. Tiesa, esu jau senyvas. Aukštos kėdės — nebe man. Bet, manau, Karo Muziejaus sodelyje galėčiau nors rožes prižiūrėti, ar Gedimino kalne takučius pašluoti, žolę palaistyti. Sakykite, ar bus man tokio darbo?

— Tėvynė laukia jaunų ir senų, o darbo ir duonos niekam nestigs.

— Ačiū, panele! O čia, prašau, 10,000 dolerių čekis. Tai visos mano gyvenimo santaupos. Perduokite jį Lietuvos valdžiai. Gal našlaičių prieglaudoms, gal...

Senukas nebaigė kalbėti, kaip visoj salėj prapliupo griausmingos ovacijos ir šauksmai. Ėmė blykčioti fotografų šviesos. Atriedėjo televizijos aparatai. Gusarų orkestras, visas puošniose uniformose ir susėdęs balkone, užplėšė Leiskit į tėvynę, leiskit pas savus. O jį diriguoja, žinote kas? Nagi Florijonas Valeika. Bet kad jisai jau miręs. Ak, ką čia besuprasi. Juk Amerika — didžių progų ir staigmenų šalis. Susitelkusi minia galingu choru pritarė orkestrui. Iškilmingai, sujaudintai, tartum dešimt ansamblių krūvoje. Dainavo, o per skruostus visiems riedėjo ašaros. Nieks neišlaikė. Nieks. Lyg pats Mozė būtų praskyręs jūrą ir atidaręs mums kelią tėvynėn...

* * *

Triukšmo ir sujudimo būta tokio didelio, jog net ir įgudęs miegalius Tutkus stryktelėjo iš lovos ir prietemoj ėmė grabaliotis savo kelnių, skubėdamas jose susirasti nosinę.

— Kas tau, Romai? Ko žliumbi taip anksti? — susirūpino pabudusi žmona.

Ir Tutkus trumpais, bet labai aiškiais žodžiais papasakojo jai ką tik regėtąjį sapną. Ir apie nematyto dydžio trispalvę Čikagos dangoraižyje, apie spūstį leidimų biure, apie gusarų orkestrą, sukėlusį tokį didį graudumą bei ašarų prapliupimą.

— Jeigu iš tiesų taip atsitiktų, tai kas-ne-kas, o mes grįžtume pačiu pirmuoju laivu, ar ne? — tarė ji.

— Grįžt, tai grįžt, ale kad tenai dar nelauks pyragai su razinkom. Matai, nežinia, kiek Lietuvos valdžia mokės už mūsų dolerį, kaip bus su pensijom, pagaliau, ar bus mums parūpintas žmoniškas butas? Žinok, kad bent pradžioje nebus nei geros tvarkos, nei teisybės, o kolei kas ten gero bus...

— Ne, nedelstume nė minutės! — griežtai atkirto žmona. — Kol tau saulė patekės — rasa mums abiem akis išės. Aš, kaip moteris, žinau, kad tvarka automobilium nevažinėja, o ešna pėstele.

— Kalbi, kaip Aristotelis ar Vydūnas. Abu kadaise skaičiau — tik laiką sugaišau — nieko nesupratau.

— Romai, tvarka ir teisybė savaime neateis. Kas nors turės pradėti ir padirbėti. Nebūk kelmas — imkis tu iniciatyvos.

— Štai kur mintis! — kiek lukterėjęs, sušuko Tutkus. — Tik dabar tavo mintį pagavau. Iš tikrųjų — reikės sukelti tokį sąjūdį, kurio motto bus: Už Lietuvą — Teisingą ir Tvarkingą! O sutrumpinus būtų — Už Eltėtė! Panašu į prancūzų Legalite. Skambu, nauja ir patrauklu. Jau dabar regiu, kaip Kauno, Vilniaus ir Klaipėdos pastatų sienos bus išrašytos stambiais šūkiais — Už Eltėtė! O po jais, kiek mažesnėmis raidėmis, — Romualdas Tutkus, Sąjūdžio Įkūrėjas. Na, žvirbluk, ką tu dabar pasakysi?

— Romuk, tu gabus! — džiugiai tarė žmona ir, šokusi iš lovos, pabučiavo jį į patį nosies smaliuką...

Šiandien, žinoma, mes visi už grįžimą. Su doleriais, su vaikais ir su vėliavomis. Šiandien grįžtame visi. Kompaktiškai. O nuvykę tenai — visi balsuosime Už Eltėtė! Bet, sakykime, jei taip staiga — jau rytoj laisva Lietuva, kaip tada? Ar visi lėktume į Čikagą, į tą leidimų biurą, kur mūs lauktų kvieslys — dar tebegyvas partizanas?

M. A. Šimkūnas

Ginčas (lino raižinys)

NUOSTOLIS AMERIKIEČIŲ LITERATŪRAI

Rašytojui William Faulkneriui mirus

Dvi mirtys pastaruosiuos metuos amerikiečių literatūrai yra ypač skaudžios. Pernai iš gyvųjų tarpo pasitraukė Ernest Hemingway, o šiemet liepos 6 d. širdies ataka mirė William Faulkner. Abudu jie yra eilėje tų vyrų, kurie moderniąją amerikiečių literatūrą iškėlė pasaulyje iki pirmaujančių aukštumų. Abudu Nobelio premijos laureatai, abudu kai kuriais atžvilgiais savo kūryboje giminingi, bet dar daugiau skirtingi. Skirtingi net kaip žmonės savo būdu ir savaisiais pomėgiais. Hemingway buvo neramuolis, pasaulio pabaldūnas, jėgos ir savotiško laukiniškumo žmogus. Tuo tarpu Faulkner — sėslus, pietinių steitų tradicijos reprezentantas, visą amžių palikęs ištikimu šio regiono formai ir dvasiai.

William Faulkner gimė 1897 m. rugsėjo 25 d. New Albany (Mississippi). Didesnę savo gyvenimo dalį jis praleido Oxforde (Miss.). Kada ir kur tik bandė iškeliauti, greitai vėl jį traukdavo senas, erdvus jo plantacijų namas grįžti atgal. Pirmajame pasauliniame kare tarnavo lakūnu anglų aviacijoje. Bet Prancūzijoje sužeistas, grįžo su leitenanto laipsniu Amerikon. Kurį laiką studijavo Mississippi universitete, buvo knygų pardavėjas New Yorke ir stalius savo tėviškėje, rašė straipsnius New Orleano laikraščiams, kur jis susipažino su rašytoju Sherwood Anderson, išspausdinusiu Faulknerio pirmuosius eilėraščius.

Tačiau greitai Faulknerio kūryba pakrypo pasakojimo linkme. Vienas po kito išėjo visa eilė romanų, atnešusių Faulkneriui ir literatūrinį garsą ir pagaliau Nobelio premiją 1950 metais.

Faulknerio pasakojimo technika laimi autoriui žymią vietą amerikiečių eksperimentinių romanų virtinėje, nors pirmuosiuose darbuose buvo dar žymu ir James Joyce įtakos. Faulkneris buvo tiek pat natūralistas, kaip ir pietinių steitų regionalistas, su dideliu įsijautimu ir meile vaizduojąs gerai pažintą šios vietos žmogų. Retoriška ir dažnai pritemdytų spalvų jo proza kalba apie nuskendusį pasaulį su Hemingway brutalumu ir su Poe dekadentiniu šarmu. Faulknerio romanų temos kyla iš jo vidaus pasaulio ir iš praeities paveldėjimo, tampriai surišto su pietietiškąja dvasia. Iš kitos pusės jo kūryba realizuojasi lyg ir laike be laikrodžių. Visur jaučiama kažkokia gilesnė dimensija, kurioje praeitis ir dabartis sulydoma į mitišką vienumą. Tačiau ir šioje vienumoje apstu chronologinio žvilgsnio, sąmonės ir pasąmonės slenksčių bei formos grubumų, per kuriuos liejas jo kampuotų sakinių srovė.

William Faulkner

Žymesnieji jo romanai: Soldiers Pay (1926), Sartoris (1929), The Sound and the Fury (1929), As I Lay Dying (1930), Light in August (1932), Absalom! Absalom! (1936), The Wild Palms (1939), The Hamlet (1940), Dollar Cotton (1942), Intruder in the Dust (1948) ir kt. Išleido taipgi keleta novelių rinkinių ir dvi eilėraščių knygas. Ligi pat mirties buvo gana produktyvus rašytojas. Tik mėnesį prieš savo mirtį išleido gražiai subeletristintą jaunystės atsiminimų knygą "The Reivers". **K. B.**

M. A. Šimkūnas

Baras (lino raižinys)

Split by PDF Splitter

ABSTRAKTIZMAS

LATVIŲ JAUNŲJŲ MENININKŲ PARODOS PROGA

JUOZAS MIELIULIS

Sąryšy su šiomis dienomis vykstančia Latvių Jaunimo Švente Čikagoje (Latvian Youth Festival) Čiurlionio Galerijoje buvo surengta latvių jaunųjų dailininkų paroda (kuri baigiasi sekmadienį, liepos 15 d.).

Svarbu visos medžiagos ypatybės

Išskyrus mažas išimtis, beveik visi išstatyti kūriniai reprezentuoja meninį avangardą. Tradicinės technikų sąvokos, kaip tapyba, grafika, ar skulptūra šios rūšies kūrybai yra sunkiai pritaikomos. Gal būt, tiksliausiai šią parodą techniniu požiūriu apibūdinąs išsireiškimas būtų: kūryba vizualiniais bei plastiniais formų ir medžiagų ypatumais. Tradiciniam menininkui dažas pirmoj eilėj reprezentuoja spalvą. Plastinės dažo ypatybės yra mažiau svarbios. Akmuo, medis, ar marmuras reprezentuoja skulptūrinę formą. Modernusis menininkas neapsiriboja vien aukščiau minėtomis medžiagų ypatybėmis. Jam yra svarbios **visos** formuojamos medžiagos ypatybės, ir, pagal savo išgales, jis stengiasi tikslingai panaudoti **visas** pasirinktos medžiagos ypatybes. Bet tuo jis neapsiriboja. Jis naudoja visas galimas medžiagas, kurios jam yra vizualiniam požiūriui įdomios. Tuo būdu, pvz., tas pats aliejinis dažas šiandieninio menininko rankose be spalvos įgauna įvairių kitų plastinių bei vizualinių ypatumų. Kaipo pavyzdį galima paminėti Visvaldis Reinholds "Meditation", kurioje jis, be kitų paviršiaus ypatybių, vykusiai išnaudoja tos pačios spalvos (juodos) dažo matinius ir blizgančius plėmus.

Menas be pirmtakų

Abstraktizmas yra išsireiškimo kūrybinė metodika, kuri istorijoj neturi pirmatakų. Ornamentikoj, tiesa, užtinkame apsčiai abstraktinių formų. Bet ornamentika, kuri yra valdoma griežtų simetrijos bei pakartojimo dėsnių, šiame sąryšy mūsų neinteresuoja. Tuo tarpu kai ekspresionizmas yra ne kas kita, kaip tiktai primityvizmo atgimimas, nes išsireiškimo — kūrybinė metodika kaip viename, taip ir kitame mene principiniai yra ta pati. Abstraktizmas, kuris laisvai operuoja visais vizualiniais bei plastiniais formos bei medžiagos aspektais, yra naujas dalykas.

Grynasis abstraktizmas

Abstraktizmo yra dvi pagrindinės rūšys. Vienas — kuris pretenduoja būti grynuoju abstraktizmu — atseit, paveikslo erdvėje (kuri, kas yra tipiška moderniajam menui, yra traktuojama kaipo plokštuma, be gilumos efektų) kuriamas forminis pasaulis, galėtume sakyti, vizualinis terenas, skirtas nuotykingai estetinei akies kelionei. Menininko interesas yra grynai estetinis. Jis žaidžia, operuoja, kuria forminiais ypatumais, neturinčiais jokios intencijos ką nors išreikšti ar pasakyti [1]). Kitais žodžiais — kūrinys išreiškia pats save. Šitas sakinys yra ne kas kita, kaip tik Jackson Pollock išsireiškimo apie jo paties meną — "it has a life of its own" — parafrazavimas. Muzikos srity Igor Stravinski priėjo tos pačios išvados. Jo nuomone, muzika yra kombinavimo menas, ir ji išreiškia nieką kitą, tik pati save. Jei muzika išreikštų jausmą ar idėją, jis sako, tai būtų muzikos ir kūrėjo degradavimas [2]).

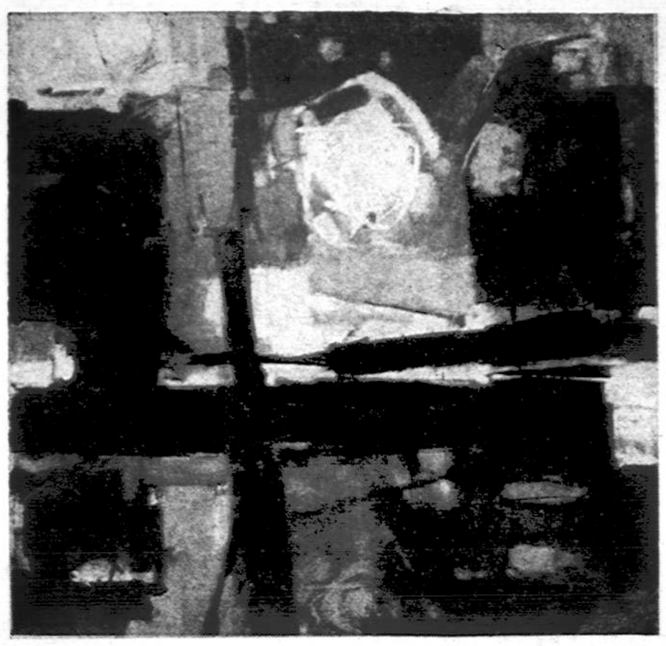

Ausma Matcate-Darznieks — Mirties taškas

(Iš latvių parodos Čiurlionio Galerijoj, Chicagoje)

Šita tendencija nėra naujas dalykas. Tradiciniame mene mes randame apsčiai pavyzdžių. Kaipo pavyzdį galėčiau paminėti Velasquezo kūrybą. Nors kai kuriuose jo paveiksluose scena yra išstudijuota iki detalių, vis dėlto jaučiama, kad interesas pirmoj eilėj yra estetinis.

Abstraktinis ekspresionizmas

Kitas — abstraktinis ekspresionizmas yra išsireiškimo — kūrybinė metodika, kurioje menininkas stengiasi išreikšti emocinį turinį abstrakčia forminių ypatumų kalba. Savaime suprantama, kad formų sugestyvumas vaidina svarbų vaidmenį, nes pvz. spalvos vienokios ar kitokios gradacijos raudonumas ar žalumas, ar, sakykim, linijos tiesumas ar riestumas per se yra emociniai ar idėjiniai bereikšmiai. Tiktai per asociaciją, kad ir labai atitrauktą nuo pirminio objekto bei su juo susietos patirties, forma gali būti prasminga. Tačiau artima asociacija šiame stiliuje yra vengiama.

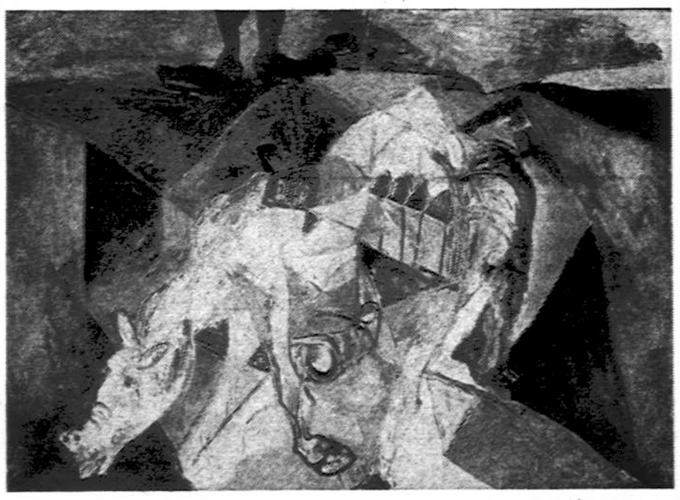

Brunno Talivalds — Krintantis arklys (aliejus)

(Iš latvių parodos Čiurlionio Galerijoj)

Apie pačius parodos dailininkus

Nė vienas parodoje išstatytų kūrinių nereprezentuoja aukščiau aprašytų stilių grynoje formoje. Ojars Šteiners kūryba, kuri pasižymi kompoziciniu ir spalviniu subtilumu, galėtų būti pusiaukelėj tarp grynojo ir ekspresionistinio abstraktizmo. Tuo tarpu Ausma Matcate Darznieks reprezentuoja daugiau estetinę tendenciją. Įdomi yra Uldis Krumins kompozicija "American Landscape", kuri yra sudėta, jei neklystu, iš devynių atskirų paveikslų. Archajinis (mechanistinis) kompozicijos elementų — gana vykęs — apjungimas ir tuo pačiu elementų atskirumas galėtų simboliniai išreikšti amerikietiškos visuomenės struktūrą, ką ir pats paveikslo pavadinimas truputį perkelta prasme teigia. Šis pavyzdys rodo, kad abstraktinis stilius gali išreikšti ir literatūros idėjas.

Visvaldis Reiholds su savo "Meditation", taip pat Edwins Strautmanis su savo grėsmingos, likiminės nuotaikos pripildyta kompozicija "West End" neabejotinai reprezentuoja abstraktinį ekspresionizmą.

Įdomi yra John Augustus Annus kompozicija "Atom Age". Koloritas klasinis — panašus į Canalletto. Joje jis naudoja labai sugestyvias abstraktines formas kartu su natūralistinėmis.

Brunno Talivalds stilistiniai sunkiau apibūdinamas. Savo kompozicijomis jis kritiškai konentuoja šiandieninio žmogaus būtį.

Yra ir neblogos akvarelės. Paminėtini yra Viestarts Aistars "Good Friday" ir "Landscape".

Menas ir publika

Kaip žinome iš istorijos, publikos laikysena naujovių mene atžvilgiu buvo nepalanki. Pirmieji impresionistai buvo apmėtyti gatvėse akmenimis. Koncertuose, išpildant naujus kūrinius, publika švilpdavo, trypdavo kojomis, mėtydavo apelsinų žieves į orkestro dalyvius ir pan. Po koncerto gatvėje kartais įvykdavo demonstracijos, kurios baigdavosi mušty-nėmis, ir policija demonstrantus turėdavo skirstyti. Tuolaikinė publika turėjo daugiau pasitikėjimo savimi. Kiekvienas išsilavinęs žmogus aiškiai "žinojo", kas yra menas ir koks jis **turėtų** būti. Šiandieninė publika yra santūresnė. Nors neretai galima pastebėti, kad ji žiūri į modernųjį meną su neabejotinai negatyviu skepticizmu. "Tarp dviejų kraštutinumų kur nors turi būti tiesa", sakydavo F. Baconas. Nors tai tinka ne visiems atvejam, nes gamta, kaip ji tai ne sykį yra įrodžiusi, slepia savyje neatrastų dėsnių ir galimybių, kurios yra už eksperimentiškiausios vaizduotės ribų, bet kasdieniniam vartojimui Bacono išsireiškimas yra gana patikima formulė. Besąlyginis entuziastiškas naujovių priėmimas gali būti lygiai taip pat blogas, kaip ir besąlyginis jų atmetimas. Ir, sakyčiau, neutralus skepticizmas yra geresnis už negatyvų skepticizmą. Taip pat nėra nieko blogo, jei mes duodame progos menininkams pasistengti.

---

1) Bet praktikoje menininkas nesuinteresuotai žaisdamas - kurdamas, išsako ir neretai perteikia literatūrines idėjas.

2) WFMT Perspective, April 1962 "A Composer's Good Intentions Have to Be Paved with Hell" — Igor Stravinsky in conversation with Robert Craft.

O'KEEFE BROS. COAL CO.
CENTRAS: CICERO IR 16th STREET
Su pasididžiavimu praneša, kad jų naujas
"OK" COAL GENERAL SALES MANAGER "OK" OIL
Pietvakarių miesto daly yra
PETER P. RINKUS
6940 S. ARTESIAN AVE.
Parduoda geriausias anglis ir kūrenamą alyvą žemiausiomis kainomis. 24 val. stokerių ir alyvos degintuvų patarnavimas ir taisymas
Tel. Rezidencijos: RE 7-8513 ..... Ofiso: BI 2-1700

4½% ON INVESTMENT ACCOUNTS

8-PIECE GLASSWARE SET FREE

Šiuos 8 puikius 10 uncijų Libbey stiklus padovanosime Jums, jei atidarysite $200 ar didesnę sąskaitą arba tiek pat pridėsite prie jau turimos. Viena dovana pagal sąskaitą — dovanų nesiųsime — pasiūlymas galioja nuo birželio 25 ir baigiasi liepos 14 d.

District Savings
3430 South Halsted Street
Chicago 8, Illinois
Assets over $21,000,000.00
ESTABLISHED 1897 ALBERT J. AUKERS, PRESIDENT

Vacys Scerba, Vacys Motor Sales vedėjas

1961 OLDS. 4 Dr. H.T. Air Cond. Full Power ... $2,795.00
1961 CHEV. IMPALA 4 Dr. H.T. $2,095.00
1961 OLDSMOBILE STARFIRE $2,995.00
1960 CHEVROLET CORVAIR $1,095.00

Taip pat parūpiname ir naujus 1962 mod. įvairių firmų už pigesnę kainą nei kitur.

DUODAME 6-ių mėnesių garantiją už bet kurių metų automobilius, kuriuos mes parduodame.

VACYS MOTOR SALES
6516 S. Western Ave., Chicago 36, Tel. WA 5-5121

4½% current dividend — 5% on investment bonus
4½% DIVIDENDA MOKAM UŽ VISAS TAUPYMO SĄ-TAS.
4 metų investment bonus sąskaitom mokam 4½% dividendą kas pusmetį ir ekstra ½% per metus išmokam pabaigoj 4 metų.
Už pinigus padėtus iki 10 d. mėnesio, dividendai skaitomi nuo 1 d. to mėnesio.
INDĖLIAI APDRAUSTI IKI $10,000.
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASS'N
4071 ARCHER AVENUE, CHICAGO 32, ILLINOIS

GERAS BIZNIS PAS BALZEKĄ

DU LAIMINGIAUSI VYRAI CHICAGOJE
Stanley Balzekas, Sr. ir Stanley Balzekas, Jr.

Mes esam kupini džiaugsmo, dėl nepaprastos reakcijos ir palankumo, parodyto mūsų naujiems automobiliams. Tokiu būdu, dar kartą mes siūlom puikų automobilių pasirinkimą kainomis, kurios yra jums prieinamos. Ateikit greitai ir įsitikinkit, kaip mes išlaikėm puikią 45-ių metų biznio reputaciją Chicagoj. Nėra reikalo keliauti mylias ieškant geriausio pasirinkimo ir patarnavimo — BALZEKAS yra didžiausias Chrysler, Imperial, Plymouth, Valiant, Studebaker ir Lark pardavėjas Chicagoje.

1962 VALIANT $1695 — New 1962 CHRYSLER $2964
1962 PLYMOUTH $1795 — 1962 IMPERIAL $4195
BALZEKAS MOTORS
4030 Archer Avenue. Telef. VI 7-1515

DAINA ELECTRONICS
Sav. Inž. A. Semėnas
TV - RADIJAI - JUOST. REKORDERIAI
STEREO FONOGRAFAI - PLOKŠTELĖS
ANTENOS - BATERIJOS - LEMPUTĖS
EL. VIRT. PRIETAISAI - LAIKRODŽIAI
Viskam žemiausios kainos ir garantija
3321 S. Halsted St. - CLIFFSIDE 4-5665

MOVING
J. NAUJOKAITIS
Ilgų metų patyrimas ir apdraustas perkraustymas
WA. 5-9209 Chicago, Ill.

SUKAKTUVINIS
IŠPARDAVIMAS

Kiekvienas gauna ypatingą šventės dovaną. Dabar yra laikas prisiminti pageidavimus rudens ir žiemos sezonui Jūsų artimųjų anapus vandenyno:

VILNOS
VIETINĖS ir ANGLIŠKOS
PALTAMS MEDŽIAGOS
KOSTIUMAMS
BOUCLE
CHINCHILLA
VELOURS
KREPAS
KARTŪNAI
ŠILKAI
STANGRUS IR ISSIUVINĖTAS, NAILONAS
CAPRONAS visų spalvų
AKSOMAS
IMPILAMS MEDŽIAGA
PAKLODĖMS

Mes taip pat turim užuolaidoms, uždangalams ir baldų apmušimams medžiagas

STEIN TEXTILE CO.
616 West Roosevelt Road, Chicago 7, Ill.
TELEFONAS — HARRISON 7-3737

Nemokama vieta mašinoms už kampo į šiaurę Jefferson St., Chernin's aikštėje.

Užuolaidos ir apdengimai baldams siuvami taip pat pagal užsakymą.

SKIP'S SELF SERVICE Liquor Store
5515 SO. DAMEN AVE. ALL PHONES WA 5-8202
JULY — LIEPOS 12, 13, 14 D. D.

ST. ANNE FINE CALIFORNIA BRANDY	Fifth	$2.98
ORIGINAL BAERENFANG GERMAN LIQUEUR	Fifth	$5.98
BISQUIT THREE STAR COGNAC	Fifth	$4.98
GRAIN ALCOHOL 190 PROOF U. S. P.	Fifth	$4.89
ORANGE, WILD CHERRY, LIME OR CHOCOLATE FLAVORED VODKA	Fifth	$2.98
Imported Polish Wisniowka, Zubrowka or Krupnik	Fifth	$4.98
CINZANO VERMOUTH DRY OR SWEET	Fifth	$1.59
IMPORTED PINEAPPLE LIQUEUR	Fifth	$4.79
BUDWEISER & MICHELOB BARREL BEER AVAILABLE IN ¼ & ½ BARRELS		PRICED RIGHT
PRIOR CAN BEER Case of 24—12 oz. Cans		$3.98

Split by PDF Splitter

L. Andriušytė

ŽEMIŠKO ROJAUS SALOJE

Įspūdžių iš Naujosios Kaledonijos trečioji dalis

Čia nedaug kas rūpinasi pramogomis, kiekvienas temąsto apie savo namus, tad visur matai puošnius sodus, kur guviai žydi egzotinės gėlės — flamboyants ir niauolis medžiai. Tačiau jų mėgiamiausia susitikimo vieta yra gausūs ir labai švarūs paplūdimiai. Kas autobusu važiuoja į Anse-Vata pajūrį, tai atvykus paskutinėn stotin, visi vyrai laukia, kol išlipa laukan paskutinė moteris. Tai žmonės, kurie tikrai verti džentelmeno vardo. Pakrančių smėlynai niekuomet nestinga lankytojų. Kaledoniečiai moka džiaugtis paprastais gyvenimo mažmožiais ir nekvaršina sau galvos dėl visa kita. Jie dirba daug sunkiau, negu "les Australiens" ir neturi per daug atliekamo laiko pasilinksminimams.

Čionykštis pajūris nėra nuogas, čia ir ten atsiras kokosinė palmė su savo pavėsiu, štai, melanezietis styguoja savo gitarą ir drauge užtraukia ilgesingą dainą. Numėjoje nėra televizijos, o radijo stotis dažniau ilsisi, negu dirba. Tad muzikalūs vietiniai tamsiaodžiai daugiausia ir užpildo šią spragą. Ir tai daug maloniau, negu "pop-songs", išverstos į prancūzų kalbą!

Mums visą laiką bedykinėjant, būdavo malonu matyti melanezietes moteris, bežuvaujančias jūrų įlankose kiekvienu dienos metu, o jų vyrus — beieškančius austrių uolų urvuose. Čiabuviai visą laiką praleidžia pajūry bei užuolankose, ieškodami sau maisto, ir dažnai gali matyti iš užu krūmo bekylančius dūmus, skleidžiantis aplinkui skaniems kvapams.

Vieną popietę mes, keturios mergaitės, išsinomuojam du "pedalos" plaukti į artimiausias salas už pustrečios mylios nuo kranto. Visa Naujosios Kaledonijos sala yra rūpestingai aptiesta koralų rifų juosta, kuri praardyta tiktai laivams įplaukti į Numėją. Tarp tos juostos ir kranto žliūgso vadinamieji lagūnai, kur nedrįsta atsilankyti nei rykliai, nei kitos jūrų pabaisos. Mūsų kelionė užtruko beveik valandą ten ir atgal. Priplaukėm nedidelę salelę ir neilgai sugaišom, kol ją pagrindinai ištyrinėjom. Vieną malonumą teturėjom, kad į kojalus susipiaustėm kojas ir po to turėjom skubėti į savo pedalus, kad kuo greičiau grįžtumėm atgal. Į šią kaledonišką "mašiną" galima sutilpti tik dviem žmonėm, kurie visą laiką turi dirbti, mindami kojomis pedalus, kaip dviratį. Bet vienas iš dviejų keleivių turi vairuoti šį vandeninį dviratį, kas nėra labai painu.

Mums besikepinant Anse-Vatoje, štai prisiartina australė ir klausia mūsų, ar mes esame australės. Mes savo ruožtu klausiame ją, dėl ko ji taip mano. Girdi, čia žmonės visai nesišneriuoja su savimi jokių rankinukų bei piniginių, ypač eidami į paplūdimį. O, Dieve, kaip sunku paslėpti savo kilmę! Ši moteriškė jau gyvena Numėjoje 14 mėnesių ir nepaprastai išsiilgusi savo krašto. Tačiau jos sūnūs čia turi geriau apmokamus darbus, negu Australijoje, taip ir jos vyras. O, kaip nuobodūs jos šeimyniški plepalai!

Vieną dieną, važiuojant prie jūros, autobusan įlipo trys tamsiaodžiai, prisipumpavę alkoholio, labai laimingi, o vienas jų buvo taip laimingas, kad net ėmė traukti savo liaudies dainelę, kuria apsidžiaugė ir nuobodžiaujantis šoferis. Tokiais reikalais visiškai nesidomi vietinė policija ir kiti valdžios pareigūnai. Linksmam būti čia niekam nedraudžiama.

Tą vakarą pasitaikė mano gimtadienis. Su pensiono draugėmis nuėjome į pajūrio restoraną ir mūsų balius tęsėsi nuo 7:30 iki 9:30 val. vakaro. Pirmuoju patiekalu ėjo L'omlette du fromage, po to sekė straigės. Jas turėjom valgyti

Rendez-vous — Vytauto Maželio nuotrauka

su dvipirštėmis šakutėmis, laikydamos kriauklę tam tikrose žnyplėse. Tai buvo didelis vargas, kurio neapmokėjo pasitenkinimas. Po to su drauge mes pasigardžiavom viščiuku, aplaistėm tam tikru kiekiu vyno. Jį man užfundijo draugė Diana. Trečiam patiekalui gavome "La coupe de fruits" (vaisių taurė), kuri, aš manau, buvo išimta iš skardinių dėžučių. Pabaigai — juodos kavos.

Šis restoranas (La Potiniere) yra labai paprastas, bet taip pat labai švarus. Jis čia pat prie Baie de la Moselle, ir čia sėdėdama, gali visą laiką užuosti jūrą. Staliukai išstatyti viduj ir lauke, o gėrimų baras taip pat lauke, prie įėjimo. Tai buvo malonus, vėsus vakaras ir, besėdėdamos prie savo staliukų, mes visą laiką kvėpavome jūros oru. Visos durys buvo atidarytos, o taip pat ir visi lankai. Vadinasi, mes jautėmės ne viduj, bet lauke.

Netoli mūsų sėdėjo naujazelandiečiai, kurie nebuvo per daug patenkinti patarnavimu. Tad jie koliojosi daugiau, negu valgė ir greit išėjo. Ir, reikia pasakyti, naujazelandiečiai čia yra labiau mėgiami, negu australai. Čia jie turi paminklą savo kareiviams, o be to, gauna kelionės papiginimus keliems mėnesiams.

Mūsų išlaidos nebuvo didelės, viso tai kaštavo 225 frankus. Ir aš buvau labai nustebus, kad šiame krašte, kuriame viskas taip brangu, galėjom taip pigiai pasilepinti (apie 3 doleriai). Prieš 10 val. vakaro nuvažiavom autobusu į Anse-Vata pajūrio restoraną, kur tuo metu vyko šokiai. Tai buvo nuostabiausias šokių vakaras, kuriame esu iš viso buvusi savo gyvenime. Už įėjimą nereikia visai mokėti, kaštuoja tiktai atsigaivinimo priemonės. Nė vienos akimirkos nesėdėjau vietoje. Šokau su visokiausiais partneriais, kurie visi yra puikūs šokėjai. Ypač man patiko cha-cha, rumbos ir paso dobles. Tiems šokiams akompanavo labai gerai muzika, nuolat kaitaliojama ir įvairinama. Orkestras taip pat dažnai grojo melaneziečių melodijas, kartais palydimas vietinių dainelių. Tą vakarą norėjau šokti ir šokti be galo.

Tiesa, pradžioje pajutau nuovargį ir, kai tai pasakiau savo partneriui, jis tarė:

— Niekas čia nepavargsta bešokdamas!

Mat, vyrai čia didžiuojasi savo talentu gerai šokti, tad ir aš nė kiek jų nekaltinu. Kas mane labiausiai sužavėjo, tai melaneziečių ritmo įgimtas pajautimas, šokyje jų niekas nepralenks. Tai žmonės, kurie tikrai moka valdyti judesius ir man nepaprastai patiko šokti su jais.

Salėje vyrų buvo tiek daug, kad mergaitės būdavo grobstytė išgrobstomos. Prieš pabaigą gavau gerą partnerį, kuris mane išmokino cha-cha ir po to taip įsisukau, jog nebenorėjau sustoti. Visi vyrai elgėsi labai draugiškai ir šnekėjosi su mumis. Nebuvo jokių "uždarų" grupių. Jie paprastai, kviesdami šokiui, ne prašo, bet tiktai iš tolo nusilenkia. Baigę šokį jie tave atveda į tą pačią vietą, kur sėdėjai ir dar kartą nusilenkia.

Maždaug apie pusę pirmos ryto turėjom grįžti namo, nes kitos australaitės buvo nusisamdžiusios specialų autobusą, kuriuo ir mes ta pačia proga galėjom pasinaudoti, kad nereikėtų du kartus žadinti mūsų pensiono madmuazelės. Autobuso šoferis atrodė ne labai patenkintas, kad taip anksti reikia iš čia išvažiuoti. Bet toks jau buvo australaičių palydovės sprendimas! Niekur prieš tai nebuvau girdėjus tokios muzikos ir nebuvau šokus su tokiais partneriais — oh, la-la! Bet pensiono vedėja nebuvo tokia entuziastinga. Ji piktai pasakė, kad mus išmes už durų, jeigu vėl dar taip vėlai grįšime.

Kitą sekmadienį mūsų naujieji draugai Jaques ir Roger savo sportiniu Renault mus nuvežė į Dumbea, apie 50 mylių už miesto. Lašnojo lietus ir kelias skendėjo purvyne. Pravažiavom Magenta aerodromą, kur tupėjo lengvesnio tipo lėktuvai, o visur aplinkui buvo matyti nuostabūs kalnų braižai su tamsiai sodria želmenija.

Sustojam lyg ir sargyboje, kur už tvoros pamatėme stirnas, peršlapusias nuo lietaus. Jos buvo užtvertos drauge su vištomis bei gaidžiais, kurie vis dar giedojo, nors jau buvovėlyvas ryto metas.

Per tvorą glostėme žvėriukus. Jie buvo labai jaukūs, nė kiek nesibaidė žmonių prisiliet imo. Apsitaškę purvais, privažiavome upę, tad buvo labai pravartu pasimaudyti. Srovė labai smarki. Nieko daugiau nereikėjo, kaip tik įbristi ir pasiduoti srovei. Plaukti čia daug sunkiau, pripratus sūriame jūros vandenyje. Ir kokia žalia, žalia augmenija aplinkui!

(Bus daugiau)

ITALAS DAILININKAS LIETUVOJE

Iš senųjų Lietuvos pastatų tapybos atžvilgiu pačiu turtingiausiu yra laikoma Pažaislio vienuolyno bažnyčia. Žymi dalis freskų yra kurta italų dailininko Delbene, kuris atvyko į Lietuvą XVII amž. viduryje.

Jis dekoravo freskomis dar Vilniaus katedros šv. Kazimiero koplyčią ir Sapiegų rūmus Antakalnyje.

● **Debiutuojantis poetas Leonas Švedas.** Ankstesnę informaciją papildome žinia, jog šiemet numatomas išleisti jo eilėraščių rinkinys vadinsis "Sodoma ir Gomora". Leidžia leidykla "Vaiva".

GALVOS ODOS IR PLAUKŲ PRIEŽIŪRA

Pranešama moterims ir vyrams, turintiems galvos odos negalavimus-ligas: pleiskanas, šašus, plaukų slinkimas, niežėjimas, išgydomas 100%.

Daktarų ir vartotojų ištirtas ir pripažintas J. I. B. preparatas geriausias U.S.A.

J. I. B. gaunami labor. 1437 So. 49th Ave. Cicero 50, Ill. ir 5000 West 16th St., Cicero 50.

Pareikalavus siunčiame C. O. D. Į užsienius iš anksto apmokėjus.

CARDINAL CUSHING ACADEMY
Resident School for Boys
Conducted by
The Brothers of Charity
ANNOUNCES
the opening of its High School division on September 5, 1962
For further information contact
Director of Admissions
CARDINAL CUSHING ACADEMY
West Newbury, Mass.
Tel.: HOmestead 2-4663

VESTUVIŲ NUOTRAUKOS IR AUKŠTOS RŪŠIES FOTOGRAFIJOS MŪSŲ SPECIALYBĖ.
PRECIN PHOTO STUDIO
4068 Archer Ave. Tel. VI 7-2481
(Incorporated)
EDVARDAS ULIS, sav.

TERRA
Porcelanas, kristalas, stalo sidabras, brangenybės, etc.
3237 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel. 434-4660

10%, 20%, 30% pigiau mokėsite už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Chicago 42, Illinois
CA. 4-8654 ir GR. 6-4339.

K. BUTKUS
Aluminijaus išdirbiniai
namų pagerinimui
PRospect 8-2781

MOVING
Apdraustas perkraustymas iš įvairių atstumų
A. VILIMAS
3415 S. Lituanica Ave.
Tel. FRontier 6-1882

TELEVIZIJAS
paprastas ir spalvotas nebrangiai taisau. Už patarnav. vietoje $3.00, už dirbtuvės darbą—$10.00 ir dalys. Pigios paveikslinės lempos.
J. MIGLINAS
2549 W. 69th St. II a. PR 6-1063

Dvigubų ašmenų skutimosi peiliukai. Puikiausias chirurginis plienas, galasti alyvoje. "Pinigai grąžinami" — garantija. 25 — 35c, 100 — $1.00, 200 — $1.75, 500 — $3.75. 1000—$6.50. Pašto išlaidos apmokamos. 5 peiliukai pakely, 20 pakelių kartone. C. O. D. orderiai priimami. Pašto atviruku galit užsakyti bendrą prekių katalogą. EMERSON COMPANY, 406 S. Second, Alhambra, Calif.

VALYMAS
KILIMAI, APMUŠTI BALDAI valomi. Sienos valomos ir dažomos — J. Rudis
Tel. CLiffside 4-1050

GRADINSKAS
J. G. TELEVISION CO.
2512 W. 47th St., FR 6-1998
TV RADIJAI, HI-FI, VESINTUVAI
Pardavimai-taisymai Sek. uždaryta

MOVING
R. ŠERĖNAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli. Miesto leidimai ir pilna apdrauda.
2047 W. 67 Pl. WA 5-8063

5% ANT BONUS SĄSKAITŲ
ir
APDRAUSTA
Didesnis uždarbis už santaupas, paremtas 48 metų patyrimu ir JAV valdžios agentūros apdrauda.
MIDLAND SAVINGS
4840 Archer Ave. • Chicago 32

KVIEČIAME APLANKYTI MŪSŲ NAUJAS PATALPAS

CRANE SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
B. R. PIETKIEWICZ, Prez.
2555 West 47th St. Tel. LAfayette 3-1083
PLENTY OF FREE PARKING
4½%
Naujas aukštas dividendas numatomas mokėti ant investavimo sąskaitų nuo vasario mėn. 1 d., 1962 m.
PINIGAI ĮNEŠTI IKI 15 D. PELNO NUOSIMČIUS NUO 1 D.
Dividendai mokami sausio ir liepos mėn. 1 r.
VALANDOS: PIRM. ir KETV. ..... 9 v. r. iki 8 p. p.
ANTRAD. ir PENKT. ..... 9 v. r. iki 5 p. p.
ŠEŠTAD. .... 9 v. r. iki 12 v. d. Trečiad. uždaryta.

HERE'S A HOT TIP

FOR INVESTORS WHO HAVE HAD THEIR SHARE OF UPS AND DOWNS
OPEN A SAVINGS ACCOUNT NOW
GUARANTEE SAVINGS & LOAN ASSOC.
4 3/4 %
CURRENT ANNUAL DIVIDEND PAYABLE QUARTERLY
• HIGH YIELD
• NO DANGER OF MARKET FLUCTUATION
• AVAILABILITY
• INSURED SAFETY
• FREE POSTAGE BOTH WAYS
• FREE "GIFT FOR THRIFT" (A CHOICE OF NOVELTY COIN BANK)
• WRITE FOR DESCRIPTIVE LITERATURE
CUT ON DOTTED LINE
GUARANTEE SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
VISALIA, CALIFORNIA • OR FOR SPEEDY SERVICE MAIL TO GUARANTEE SAVINGS & LOAN ASSOC. • P.O. BOX NO. 908, VISALIA, CALIFORNIA
☐ I ENCLOSE CHECK FOR $_____ PLEASE SEND PASSBOOK
☐ PLEASE SEND FULL INFORMATION ON GUARANTEE SAVINGS & LOAN, DEPT. N H
NAME_____
ADDRESS_____
CITY_____ STATE_____

PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS!
Laikas užeiti į Mutual Federal Bendrovę, kuri nuo šių metų liepos mėn. 1 dienos numato mokėti
4½%
PER METUS UŽ VISAS TAUPYMO SĄSKAITAS!
Dividendai išmokami gruodžio 31 ir birželio 30 d.d.
PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN — SAUGIOJ LIETUVIŠKOJ BENDROVĖJ!
MUTUAL Federal SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: VIrginia 7-7747 John J. Kazanauskas, Pres.
AUTOMOBILIAMS VIETA GRETA MŪSŲ ĮSTAIGOS

Kas tik turi gerą skonį,
Viską perka pas Lieponį!
LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
TURI DVI KRAUTUVES CHICAGOJE:
BRIDGEPORTE, 3207 S. Halsted St., Victory 2-4226
Vedėjas E. RUDAITIS
FURNITURE CENTER, INC.
MARQUETTE PK., 6211 S. Western, PRospect 8-5875
Vedėjas J. LIEPONIS
Pirmad. ir ketvirt. nuo 9 iki 9:30; kitom dienom nuo 9 iki 6 v. v.
Liepos ir rugpiūčio mėn. abi krautuvės sekmadieniais uždarytos
Penktadienio vakare iki 9:30 valandos vakaro atidaryta tik
6211 South Western Ave. krautuvė

Split by PDF Splitter

VYRAI KLYSTKELIUOSE

DR. IGN. URBONAS

Tokiu vardu ką tik iš spaudos išėjo kun. dr. Juozo Prunskio knyga.

Čia nebus kalbama apie ją literatūriniu požiūriu, o vien tik religiniu - moraliniu. Skaitant kun. Prunskio knygas, dažnai ateina mintis, jog jis, turėdamas puikų stilių ir puikių minčių, galėtų rašyti knygas ir pirmuoju požiūriu, bet jis jų nerašo. Bet užtai, atrodo, neturime teisės jo ir kaltinti. Kiekvienas paukštis gieda savo balsu. Kiekvienas rašytojas eina savo keliu. Kun. Prunskis, prieš tapdamas kunigu, buvo mokytojas. Gal tas "pasislėpęs" jame mokytojas jo plunksną ir veda mokomąja kryptimi, o jo kunigystė — ją veda apaštalavimo kryptimi? Šios dvi kryptys — mokytojo ir kunigo — gal būt, tiksliausiai ir apsprendžia jo knygų pobūdį.

Darbštumas gi autoriaus yra tikrai didelis. Dvidešimt aštuonios knygos! Atrodo, Dievas kun. Prunskį tik tam ir į žemę siuntė, kad sugriautų mitą, jog lietuviai nėra darbštūs!..

Konvertitų istorija

"Vyrai klystkeliuose" knygos vardas kiek keistokas, bet iš tikrųjų — tai yra konvertitų istorija. Konvertitų problema, kaip ir krikščionybė — nejauna. Goethe ją gražiai aptarė: "Vienintelė tikroji ir giliausioji pasaulio bei žmonijos istorijos tema, kuriai palenktos visos kitos, yra netikėjimo konfliktas su tikėjimu". Šį Goethės aptarimą dr. Pr. Gaidamavičius duoda savo knygoje: "Didysis nerimas", kuri sprendžia šią problemą psichologiniu bei filosofiniu požiūriu. Tuo ši knyga ir skiriasi nuo "Vyrai klystkeliuos", kuri šios problemos nesprendžia, o tik duoda kai kurių žymesnių konvertitų istorinius faktus ir jų sugrįžimo į Bažnyčią momentus.

"Vyrai klystkeliuose" yra padalinta į 45 skyrelius, kurių kiekvienas yra skirtas vienam konvertitui. Paskutiniame gi skyriuje — "Jų kelias į altorių" yra duodama 20 įvairių žymių konvertitų trumpi pasisakymai, kodėl jie grįžo prie Dievo.

Knygoje vaizdžiai atskleista įvairių konvertitų keliai, grįžtant atgal prie Dievo ir Bažnyčios. O tų kelių — įvairių, įvairiausių! Komunistų laikraščio "Daily Worker" redaktorius Douglas Hyde, puldamas Kat. Bažnyčią, turėjo skaityti kat. "Weekly Review", kad turėtų daugiau "argumentų" prieš katalikus. Beskaitydamas pats atvirto ir tapo aktyviu kataliku. Tai lyg Sauliaus - Pauliaus istorijos pasikartojimas.

Paul Hume, muzikos profesorius Georgetown un-te ir kritikas, kuris pagarsėjo pakritikavęs tuometinio JAV prezidento Trumano dukterį Margaritą po jos koncerto, studijavo Chicagoje ir kartu ėjo vargonininko pareigas vienoje protestantų bažnyčioje. Kartą šioje bažnyčioje viena choro solistė pagiedojo Schuberto "Ave Maria". Tuo labai pasipiktino vienas tos bažnyčios komiteto narys, kuris per Motinos Dieną čia buvo pagarsėjęs savo prakalbomis apie motinas. Paul Hume tada pradėjo galvoti: jeigu gerbiama eilinė motina, tai kodėl turėtų būti aplenkta Dievo Motina? Šis galvojimas jį nuvedė į Kat. Bažnyčią. Jis tapo kataliku.

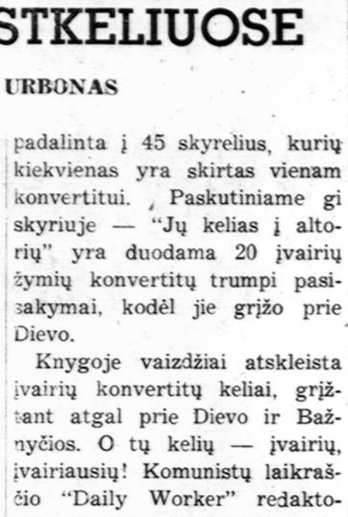

Knygos viršelis, pieštas J. Pilipausko.

Rašytojas Theophilus Lewis atsivertė beskaitydamas garsiojo ateisto Renano raštus, kuriuose taip kilniai atvaizduotas Kristus, nors ir nelaikomas Dievu.

Anglų mokslininką ir diplomatą William Howard nuvedė į Kat. Bažnyčią — meilė Italijos princesei... O jo garsus sušukimas, aplankius Šv. Petro baziliką Romoje, — "Ir Šv. Petro aikštė man niekad neatrodė taip didinga, kaip aną šiltą lapkričio dieną!" — yra charakteringas visiems konvertitams.

Ir taip per visą knygą, kaip filme, "bėga įvairūs keliai ir keleliai, kuriais grįžtam į "Tėvo Namus"...

Tie sugrįžimo keliai, nors ir įvairūs, bet pasitaiko ir panašių, kas daro kai kur knygą kiek monotoniška, bet šiaip knyga yra visą laiką įdomi. Įdomi tais sugrįžimo keliais, kuriuose glūdi tiek daug psichologinių išgyvenimų, daug ilgesio ir kančios. Iš jų girdisi konvertitų tiesos šauksmų aidai, nes kelias prie Dievo ir tiesos nėra lengvas. Tiesos reikia ieškoti, o kartais net šaukte šaukti, kaip darė atsiklaupęs didis rašytojas ir konvertitas Papini: "Šaukiu, meldžiu — bent trupučio tikrumo, vieno mažyčio tikro tikėjimo, tiesos atomo!.."

Šaltinis ieškantiems

"Vyrai klystkeliuose" mielai skaitys visi, bet ypatingai ieškančios ir abejojančios širdys ras joje daug paguodos. Patys konvertitų pavyzdžiai yra stipresni už argumentus ir įrodymus. Skaitys šią knygą mielai jaunimas, mokytojai, kunigai bei kalbėtojai — pavyzdžiams. O skaityti ją tikrai lengva, nes stilius lengvas.

Šia knyga kun. J. Prunskis praturtino mūsų religinę literatūrą, o prel. Pr. Juras pridėjo dar vieną žiedą prie savo liet. knygos mecenatiškojo vainiko — įgalindamas ją išleisti.

(Dr. Juozas Prunskis, "Vyrai klystkeliuose". Išleido Lietuviškos knygos klubas, 1962. Psl. 307. Aplankas — dail. J. Pilipausko. Kaina: 3 dol.)

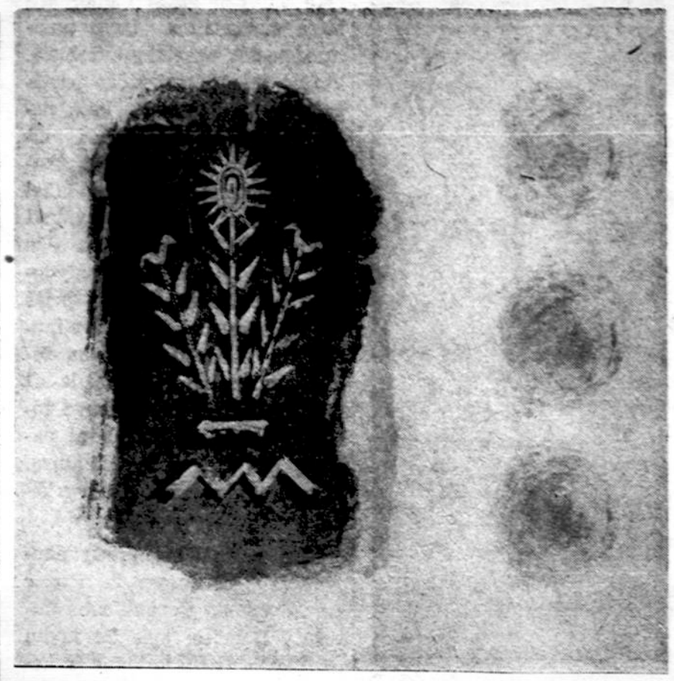

Ivars Hirss — Aušros medis ir trys saulės

(Iš latvių parodos Čiurlionio Galerijoj)

Kronika

● **Meno paroda Studijų Savaitėje.** Šiemet L. F. B. Studijų Savaitėje Wasagoje, prie Toronto, Kanadoje, rugpiūčio 5—12 dienomis studijų rėmuose bus atidaryta ir įdomi meno paroda. Parodoje savo darbus išstatys dailininkai: Viktoras Petravičius, Telesforas Valius, Juozas Pautienius ir Smalskienė. Parodoje mūsų menininkai reprezentuosis pačiais naujaisiais tapybos ir grafikos darbais.

● **Jau ruošiamasi naujoms operoms.** Chicagos Lietuvių Opera naujo sezono darbą jau yra pradėjusi. 1963 metais kovo mėnesyje numatoma pastatyti Mascągni "Cavalleria rusticana" ir Leoncavallo "Pajacai". Šiuo metu operų libretai jau baigiami versti lietuvių kalbon.

● **Didžiulė dail. Al. Kašubienės mozaika.** Dailininkė Al. Kašubienė, rekomenduojant Wm. Phalman Assoc. dekoratoriams, gavo užsakymą Rockfeller - Hilton - Uris corp. architekto Wm. B. Tabler ir meno direktoriaus B. H. Friedmann statomam 53 gatvėje W. New Yorke viešbutyje. Ji padarys viešbučio baliaus salei mozaiką 26 x 8 dydžio.

UNIVERSAL SHOE STORE

(Liet. batų krautuvė) YArds 7-0525
(Virš 40 metų Bridgeporte)
Naujausio stiliaus batai visai šeimai
3335 South Halsted Street
Chicago, Illinois
Atdara: kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro.
Pirmadieniais ir ketvitadieniais nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

Užduokite Sau
šiuos klausimus apie firmą, per kurią būtų geriau siųsti DOVANŲ SIUNTINIUS Į U.S.S.R.
1. Ar firma yra patikima?
2. Ar jos patikimumas įrodytas?
3. Ar ji su didžiausia atyda supakuoja, išsiunčia ir paruošia dokumentus?
4. Ar ji naudoja geriausias dėžes?
5. Ar ši firma veikia ilgiau negu 25 metus?
6. Ar tai yra oficialiai ĮGALIOTA firma?
Atsakymas visiems viršminėtiems klausimams yra TAIP, jei jūs siunčiate dovanų siuntinius per kurį nors skyrių:
GLOBE PARCEL SERVICE, Inc.
716 Walnut Street, Philadelphia 6, Pa. Phone: WAlnut 5-3455

48½ EAST 7th STREET NEW YORK 3, N. Y. PHONE: GRamercy 3-1785	263 MARKET STREET NEWARK 2, N. J. PHONE: MArket 3-1968
730 LIBERTY STREET TRENTON, N. J. PHONE: LY 9-9163	3206 EASTERN AVENUE BALTIMORE 24, MD. PHONE: DI 2-2374
4102 ARCHER AVENUE CHICAGO 32, ILL. PHONE: FRontier 6-6399	6460 MICHIGAN AVENUE DETROIT 10, MICH. PHONE: TAshmoo 5-7560
390 WEST BROADWAY SO. BOSTON 27, MASS PHONE: ANdrew 8-8764	683 HUDSON AVENUE ROCHESTER 21, N. Y. PHONE: BAker 5-5923.
346 THIRD AVENUE PITTSBURGH 22, PA. PHONE: GRant 1-3712	1313 ADDISON ROAD CLEVELAND 3, OHIO PHONE: UTah 1-0807.

3216 SUNSET BLVD., LOS ANGELES, Calif., Phone: No. 5-9887
943 ELIZABETH AVE., ELIZABETH, N. J., Phone EL 4-7608

SKUBIAI PRISIŲSKITE SIUNTINIUS MUMS, O MES JUOS KUO SKUBIAUSIAI PERSIŲSIME!

CAMERAS AND SUPPLIES
MARQUETTE PHOTO SUPPLY
REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGĖJAMS
Daug sutaupysite pirkdami čia įvairių firmų foto aparatus ir jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis Kalėdoms. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atdara pirmad. ir ketvirt. vakarais iki 9 val.
3314 West 63rd Street
Chicago 29, Illinois
Tel. PR 6-8998

ROOSEVELT PICTURE FRAME COMPANY
Manufacturers

Rankomis išpiaustyti paveikslų rėmai. Pritaikinti paveikslams, skelbimų rėmai, metalu aplieti rėmai.
2400 S. Oakley Ave., Chicago
VIrginia 7-7258-59

LIETUVIŠKI NAMINIAI MAISTO GAMINIAI

Teodoros ir Igno Serapinų krautuvėje galima gauti gardžiai ir sveikai pagamintų įvairių mėsos, žuvų, silkių patiekalų, pyragų, pyragaičių ir kitų naminių maisto gaminių.
2543 West 69th St., Chicago 29, Ill. Tel. 737-1286

STABDŽIŲ TAISYMAS
BRAKES RELINED
Nuo '50 iki '58 metų mašinoms kainuoja:

CHEV., FORD, PLYM.	$14.95
DODGE, PONTIAC, OLDS., STUD., RAMBLER, BUICK	$15.95
MERCURY, THUNDERB., HUDSON	$16.95
CHRYSL., De SOTO, PACKARD	$18.95
LINCOLN, ROADMASTER, CADILLAC	$19.95

Žemos kainos ir čia neišvardintoms mašinoms. Pilnas hydraulinės stabdžių sistemos taisymas (cilinderiai, vamzdeliai, oro šalinimas ir kt.). Taip pat tepimas, alyvos keitimas, smulkūs mechaniški pataisymai, lyginimas ir dažymas.
Nauja dirbtuvė su moderniškiausiais įrengimais.
Naudokitės mūsų žemomis kainomis, garantuotu ir sąžiningu darbu.
ČESAS AUTO REBUILDERS
2423 West 59th Street Chicago 29, Illinois
GRovehill 6-7777

NAMAMS PASKOLOS ŽEMIAUSIU NUOŠIMČIU
NERIBOTI FONDAI PASKIRTI NAMŲ IR G. I. (VETERANŲ) PASKOLOMS
● Paskolas duodame lengviausiomis sąlygomis. Mėnesinius mokėjimus pritaikome pagal jūsų išgales.
● Taupykite STANDARD FEDERAL —stipriausioje Chicagos taupymo Bendrovėje, kur jūsų santaupos yra apdraustos—saugios ir neša dividendus.
Turtas $82,000,000.00 Atsargos Fondas $7,500,000.00
Dvi automobiliams pastatyti aikštės jūsų patogumui

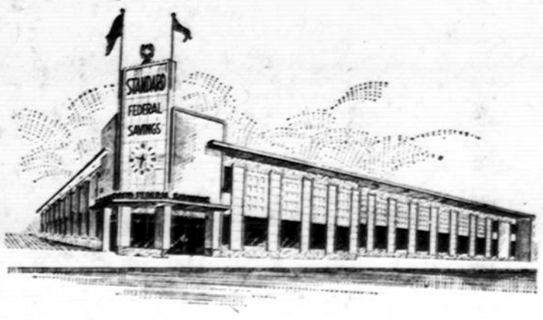

Pinigai padėti prieš kiekvieno mėn. 16 dieną, neš dividendus nuo pirmos mėnesio dienos
JUSTIN MACKIEWICH Sr. Chairman of the Board
JUSTIN MACKIEWICH Jr., President
Naujos darbo valandos: Pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. Antr. ir penkt. nuo 9 val. ryto iki 4 val. popiet. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 12 val. d. Trečiadieniais nedirbama.
STANDARD FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
4192 Archer Avenue / Chicago 32, Illinois
VIrginia 7-1141

SAVE BY MAIL !
Postage Paid Both Ways
INVEST YOUR MONEY WITH OUR NEWEST STATE at ....
FIRST FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSN.
ANCHORAGE, ALASKA
4.75% COMPOUNDED QUARTERLY CURRENT RATE
Each account insured to $10,000.
Member of F.S.L.I.C.
Funds rec'd by the 10th earn from the 1st of the month.
First Federal Savings and Loan Association
125 5th Ave. Anchorage, Alaska
Enclosed is $..... Please open an acc't in the name of...
Name .....
Address .....
City ..... State .....

Pristatome Visokių Rūšių STATYBAI IR NAMŲ PATAISYMUI MEDŽIAGĄ

CARR MOODY LUMBER CO.
STASYS LITWINAS, Prez.
3039 So. Halsted St.
Tel. VIctory 2-1272
Apkainavimą ir prekių pristatymą teikiame nemokamai
Raštinė atdara kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro ir šeštadieniais iki 3 val. p. p.

KVALIFIKUOTOS RANKOS ir AKYS

Ne visi vaistai yra pagaminami vaistų gaminimo laboratorijose. Daugelį receptų mes turime išpildyti tik iš užrašų. Tokiu atveju tik tikslus pasvėrimas ir išmieravimas yra labai svarbu. Kai mes išpildome receptą, Jūs galite būti užtikrinti, kad ji tiksliai išpildysime, kaip daktaro užrašyta.
Kasdien išpildydami didelį kiekį receptų, vartojame šviežius vaistus, kurie veikia pasekmingai. Turime vaistų didelį pasirinkimą ir pačių naujausių ir vėliausių išrastų.
DARGIS DRUG STORE
CHARLES P. DARGIS
Reg. Pharmacistas
2425 W. Marquette Road
Chicago 29, Ill.
Tel. HEmlock 4-6050
VALANDOS:
Kasdien 9:30 v. r. iki 9 val. vak.
Šeštad. 9:30 v. r. iki 6 v. v.
Treč. ir sekmad. uždaryta.

NELAUKIT, nes rytoj jau gali būti pervėlu
Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilius ar šiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimei ištikus neturėsite jokių nemalonumų.
GENERALINIAI AGENTAI ŠIŲ kompanijų:
AMERICAN AUTOMOBILE INSURANCE COMPANY
AMERICAN BONDING COMPANY
AMERICAN INDEMNITY COMPANY
DUBUQUE FIRE & MARINE INSURANCE COMPANY
FIREMAN'S FUND INSURANCE COMPANY
FIREMAN'S INDEMNITY COMPANY
INDUSTRIAL INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO.
PACIFIC NATIONAL FIRE INSURANCE COMPANY
PEARL ASSURANCE COMPANY
RELIANCE INSURANCE COMPANY
UNIVERSAL INSURANCE COMPANY
WESTERN FIRE INSURANCE COMPANY
WESTERN CASUALTY & SURETY COMPANY
Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters
O'MALLEY and McKAY, Inc.
222 W. Adams St. Room 800
Telefonas CEntral 6-5206

Split by PDF Splitter

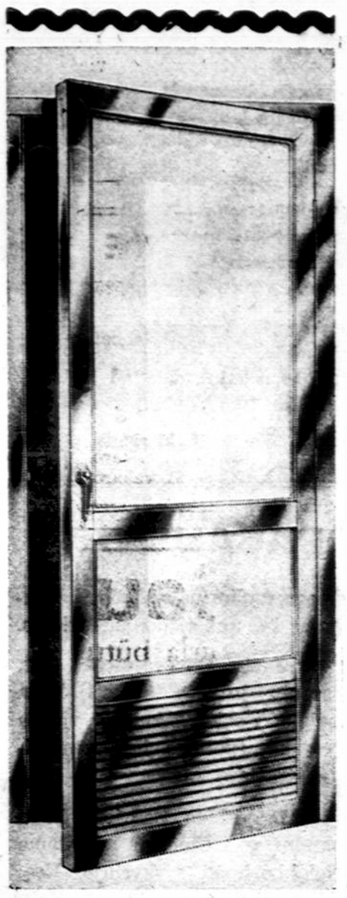

ALIUMINIJAUS IR STAINLESS STEEL IŠDIRBINIŲ DIDELIS PASIRINKIMAS UŽ NEBRANGIAS KAINAS!

Langai (23 rūšys): aliuminijaus nuo $11.95
" Stainless Steel nuo $15.50
Durys (14 rūšių) nuo .. $24.50
Sklepo langai su stiklu ir sieteliais $5.50
Stogeliai (Awnings) nuo $37.50

Thermopane stiklai visų išmierų. Tvoros, stulpai, turėkliai, pagražinimai prie tvorų ir kiti išdirbiniai.

K. BUTKUS
PRospect 8-2781

VOSYLIUS FOOD MART
2433 W. 69th St., Tel. PR 6-2113

Gamina ir parduoda lietuviškas rūkytas dešras, skilandžius, įvairią rūkytą ir šviežią mėsą. Liet. sūriai, saldainiai, medus, delikat., grocery prekės.

SOPHIE BARCUS RADIO ŠEIMOS PROGRAMOS

Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10 iki 11 val. ryto. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8 iki 9:30 val ryto. Vakaruškos pirmad. 7 val. vak.

VISOS PROGRAMOS IŠ WOPA
1490 kil. AM ir 1027 mg. FM
Tel. HEmlock 4-2413
7159 So. Maplewood Ave., Chicago 29, Ill.

LIEPOS. MĖN.
PAS BUDRIKĄ
IŠPARDAVIMAS

Pirksite daug pigiau kaip kitur: Baldus, Parlor setus, Miegamojo kambario setus, Televizijas, Refigeratorius, Karpetus, Virtuvės etus, Pečius, Skalbimo mašinas, Matracus, Staliukus, Lempas, Lagaminus.

AUKSINIUS DAIKTUS

Laikrodėlius, Deimantus, Gintarą, Rašomas mašinėles, Lietuviškas plokštieles.

BUDRIK FURNITURE
3241 So. Halsted St.
Tel. CAlumet 5-7237

Atdara pirmad. ir ketvirtadieniais iki 9 val. vakaro
Sekmadieniais uždaryta

Budriko radio programos sekmad. iš stoties WHFC, 1450 kil nuo 2 iki 2:30 valandos po pietų.

Kultūrinė Kronika

● **Veikli ir lietuviams palanki Manyland knygų leidykla.** Manyland Books knygų leidykla artimiausiu laiku išleidžia Selected Lithuanian Short Stories trečią laidą. Tos pačios leidyklos išleistas Al. Barono, Al. Landsbergio, M. Katiliškio ir Ig. Šeiniaus novelių rinkinys "Lithuanian Quartet" ir V. Kudirkos "Memoirs of a Lithuanian Bridge" buvo paminėti The New York Herald Tribune ir Publishers Weekly. Taip pat jas užsisakė visa eilė miestų ir universitetų bibliotekų, jų tarpe Yale, Columbia, Harvard ir kt. Knygų skelbimai buvo The New York Times ir Publishers Weekly. Sekanti Manyland Books leidyklos knyga bus "Modern Short Stories From Many Lands". Ją redagavo Fairleigth Dickinson universiteto profesoriai ir Literary Review redaktoriai Charles Angoff ir Clarence R. Decker.

● **Šį kartą gal bus pataikęs?** V. Sirijos Gira, pernai gavęs Lietuvoje smarkiai barti už jo žurnale "Pergalė" atspausdintą romaną "Voratinkliai draikės be vėjo", paruošė spaudai naują (pritaikintą partijos reikalavimams? — E.) romaną "Štai ir viskas".

NAUJI LEIDINIAI

● **"Aidai". Nr. 6. 1962 m. liepos mėn.** Šitas žurnalo sąsiuvinis, iliustruotas naujos Maspetho lietuvių bažnyčios nuotraukomis, išorės ir vidaus detalėmis, sukaupia savo puslapiuos taipgi nemaža įvairios ir įdomios medžiagos. Antanas Klimas, rašydamas apie kalbotyrą JAV ir Europoje, supažindina skaitytojus su naujausia kalbotyros kryptimi — struktūraline kalbotyra, kuri kai kuriais atžvilgiais, atrodo, gana revoliucinė. J. Šakevičius, MIC, ryškina būsimo Visuotinio Bažnytinio Susirinkimo problemas. Dviem poezijos puslapiais pagerbiamas sukaktuvininkas poetas Stasys Santvaras. Vincentas Liulevičius išsamiai ir istoriškai apžvelgia mūsų tautinės vėliavos susiformavimo raidą. Vladas Jakubėnas pagrindinai vertina operos "Aidos" pastatymą, o P. Gaučys atskiru straipsniu ir gausiais vertimais pristato lietuviams brazilų poeziją. Dėmesio vertas ir Dalios Kučėnienės eilėraštis "Vėtra", įdomus savo nauju paprastumu. J. Bl. recenzuoja Liūnės Sutemos eilėraščių rinkinį "Nebėra nieko svetimo". Gausu ir kitos įdomios medžiagos.

● **Mykolas Biržiška "Dėl mūsų sostinės".** (Iš Vilniaus darbo atsiminimų.) Antroji dalis. Nuo 1919.VII.1 ligi 1920.X.9 d. Nidos Knygų Klubo Leidinys. Nr. 38. 1962. Šioje knygoje autorius apžvelgia labai audringas sostinės dienas ir plačią, pavojingą ir daugeliu atvejų tragišką vietos lietuvių veiklą. Knygoje sukaupta daug to laikotarpio istorinės medžiagos, gyvų ir jau primirštų faktų. Nežiūrint šio kronikinio ir istorinio knygos pobūdžio, atsiminimai parašyti labai gyvai ir skaitomi nelyginant romanas.

● **Šv. Tėvas Jonas XXIII "Motina ir Mokytoja".** Enciklika. Vertė kun. Pijus Dambrauskas. Išleido Lietuviškos Knygos Klubas. Spaudė Draugo spaustuvė, 1962 m. Šios enciklikos, nagrinėjančios socialinius klausimus krikščioniškojo mokslo šviesoje, išleidimas lietuvių kalba yra didžios reikšmės įvykis. Šalia enciklikos teksto leidinyje yra atspausdintas ir kun. dr. P. Brazio, MIC, straipsnis "Enciklikos Mater et Magistra mintys ir gairės". Šitai padeda dar labiau įsijausti ir įsigilinti į enciklikos keliamas problemas.

● **Juozas Švaistas "Žiobriai plaukia".** Romanas. Išleido Lietuviškos Knygos Klubas. 1962 m. Viršelis Pauliaus Jurkaus. Labai sveikintinas rašytojo Švaisto užmojus romanų rėmuose atkurti mūsų tautinio atgimimo ir spaudos draudimo laikotarpį. Prieš keletą metų jis skaitytojui dovanojo dr. Vinco Kudirkos romanan įformintą gyvenimą "Jo sužadėtinė", o šiemet romane "Žiobriai plaukia" gyvai atkuria didžiojo knygnešio kun. Šidaravičiaus kelius. Knyga yra tikrai puiki vasarinė dovana skaitytojui.

● **Knygų Lentyna. Nr. 1. 1962.** Kytauto Sauliaus leidžiama Knygų Lentyna jau 32 psl., didesnio formato su skoningu viršeliu ir su aiškiu, lengvai skaitomu šriftu. Iš viso šiame numeryje paskelbta 64 neperiodiniai leidiniai, pasirodę laisvajame pasaulyje pr. m. gale ir šių metų pradžioje (sausio - kovo mėn) bei apie 700 periodikos straipsnių (stambesnių ir reikšmingesnių) pavadinimų. Prenumerata 1962 m. nepakelta: $2.50 JAV-se ir Kanadoje bei papiginta, tiktai $1.50 visose kitose šalyse. Administr. adresas: Lithuan. Bibliogr. Service, 1132 North Walnut Str., Danville, Illinois, U.S.A.

TURGAI PRAEITIES LIETUVOJE

Kai kurie Lietuvos miestai jau iš seno garsėjo savo tam tikrų prekių turtais.

Varniai garsėjo arklių turgais. Čia 1820 m. birželio 29-30 d d. mugėje dalyvavo apie 20.000 žmonių ir buvo parduota apie 3.000 arklių. Pirklių suvažiuodavo iš Vilniaus, Kauno, Rygos.

Šalia arklių, stambiais kiekiais vykdavo rūkytos mėsos, grūdų ir pieno gaminių prekyba.

Trakai garsėjo grybais.

Panevėžys linais ir grūdais.

Assur formų pasaulis

Andre Parrot, vienas žymiausių specialistų Mesopotamijos meno srityje ir vyr. konservatorius Prancūzijos senovinio meno muziejų, Luvro mokyklos profesorius ir Mesopotamijos archeologinių kasinėjimų vykdytojas, parašė knygą, prikeliančią iš numirusių tūkstantmetę Mesopotamijos (Ninivijos ir Babilonijos) civilizaciją, kurią archeologiniai kasinėjimai įgalino atrasti. Ji dabar sudaro visiškai neįsivaizduotą pasaulį.

A. Parrot, smulkmeniškai aprašinėdamas tą civilizaciją, sako, kad iš visų senųjų kultūrų mesopotaminė, galimas daiktas, mum paliko gausiausią rašytą dokumentaciją. Ir ne vien tik rašytą. Menų trijulę — tapybą, muziką, literatūrą — su didžiai rafinuota išraiška, kokios niekas negalėjo tikėtis. Sudėtingų veiksnių junginyje, šioje tolimoje kultūroje susiliejo karinė galia su intensyviu dvasios ugdymu. Mum sunku suprasti, kad tai galėjo įvykti iš pirmos pažiūros tokioje primityvioje civilizacijos būklėje.

Jeigu Assuro karinis ir politinis dominavimas, prasidėjęs XIII šmt. pr. Kr. pradžioje, baigėsi V šmt. viduryje, tai jo kultūrinė įtaka išsilaikė dar du šimtmečius, ligi pat Aleksandro Didžiojo užkariavimų.

Šiame veikale nagrinėjami sekantieji laikotarpiai: Asiriečiai ir geležies amžius (1245—606 pr. Kr.); nuo Kabiro ligi Tigro, assiriečių nuosmūkis, babiloniečių, neobabiloniečių ir grįžimas į šaltinius (990—539 pr. Kr.). Antroje dalyje nagrinėjama Mesopotamijos technika, literatūra ir muzika.

Jeigu mes stebimės beskaitydami tekstą, tai grafinė dalis prašoka bet kurį entuziazmą. Nepaprastai puikiai atliktos spalvotos iliustracijos (daugiau kaip 500) panaudojant įvairius būdus: dramblio kaulo, metalizuotą, bronzinį ir kvadrichromiją. (A. Parrot — ASSUR, Ed. Gallimard, Paris. Ispanų kalba: Ed. Aguilar, Madrid, 1961. Anglų kalba — Golden Press, New York.) P. G.

JANINA ir KAZYS BALTRAMONAI
atidarė naują restoraną
RŪTA
MARQUETTE PARKE
6812 So. Western, PR 8-3493

Čia gausite lietuviškus valgius, pritaikytus jūsų skoniui!
KVIEČIA VISUS ATSILANKYTI!
Atdara kasdien nuo 7 val. ryto iki 8 val. vakaro, o sekmadieniais nuo 11 valandos ryto iki 8 valandos vakaro.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION
(Licensed by NESHPOSILTORG)
Paskubina jūsų siuntinius jūsų draugams ir giminėms į bet kurią SSSR dalį.
Siuntiniai APDRAUSTI — PRISTATYMAS GARANTUOTAS — — GAVĖJAS NIEKO NEMOKA —

Visuose mūsų skyriuose Jūs rasite didelį pasirinkimą medžiagų moteriškiems ir vyriškiems drabužiams ir tuo sutaupysite, negu pirkdami kitur. Jūs galite gauti ir kitokių reikmenų, tinkamų siuntiniams, pigiau negu bet kur kitur.

Dėl nemokamų kainoraščių ir papildomų informacijų rašykite arba aplankykite mūsų jums artimiausį skyrių:

NEW YORK 3, N. Y	39 Second Avenue	Tel.	CH 3-2583
NEW YORK 11, N. Y.	135 W. 14th St.	Tel.	AL 4-5456
BROOKLYN 11, N. Y.	370 Union Avenue	Tel.	EV 4-4952
BUFFALO 6, N. Y.	332 Fillmore Ave.	Tel.	TL 6-2674
BROOKLYN 7, N. Y.	600 Sutter Ave.	Tel.	DI 5-8808
Woodhaven 21, N. Y.	84—17 Jamaica Ave.	Tel.	VI 3-1477
PASSAIC, New Jersey	176 Market St.	Tel.	GR 2-6387
PATERSON 1, N. J.	99 Main Street	Tel.	MU 4-4619
*VINELAND, N. J.	W. Landis Av. (Greek Orthodox Cl. Blg.)		
LAKEWOOD, N. J.	126 4th Street	Tel.	FO 3-8569
NEWARK 3, N. J.	128 Springfield Ave.	Tel.	BI 3-1797
IRVINGTON 11, N. J.	762 Springfield Ave.	Tel.	ES 2-4685
HARTFORD, Conn.	132 Franklin Ave.	Tel.	CH 6-4724
NEW HAVEN, Conn.	509 Congress Aev.	Tel.	LO 2-1446
PHILADELPHIA 23, Pa.	525 W. Girard Ave.	Tel.	PO 5-5892
PITTSBURGH 3, Pa.	1015 East Carson St.	Tel.	HU 1-2750
CLEVELAND 13, Ohio	904 Literary Road	Tel.	TO 1-1068
WORCESTER, Mass.	174 Millbury St.	Tel.	SW 8-2868
GRAND RAPIDS, Mich.	606 Bridge St. N.W.	Tel.	GL 8-2256
DETROIT, Michigan	7300 Michigan Ave.	Tel.	VI 1-5355
HAMTRAMCK, Mich.	11333 Jos. Campau	Tel.	TO 7-1575
CHICAGO 22, ILL.	2222 W. Chicago Ave.	Tel.	BR 8-6966
CHICAGO 8, ILL.	3212 S. Halsted St.	Tel.	WA 5-2737
Los Angeles 22, Cal.	960 S. Atlantic Blvd.	Tel.	AN 1-2994
SAN FRANCISCO, Cal.	2076 Sutter Street	Tel.	FI 6-1571
WATERBURY, Conn.	6 John Street	Tel.	PL 6-6766
ATHOL, Mass	61 Mt. Pleasant St.,	Tel.	CH 9-6245
BOSTON 18, Mass.	271 Shawmut Ave.	Tel.	LI 2-1767

* Vineland skyrius atidarytas penktad., šeštad. ir sekmadieniais

VALANDOS:
Pirmad. nuo 12 iki 8 popiet
Antrad nuo 9 iki 4 popiet
Trečiad. uždaryta visą dieną
Ketvirtad. nuo 9 iki 8 popiet
Penktad. nuo 9 iki 8 popiet
Šeštad. nuo 9 iki 12:30 p. p.

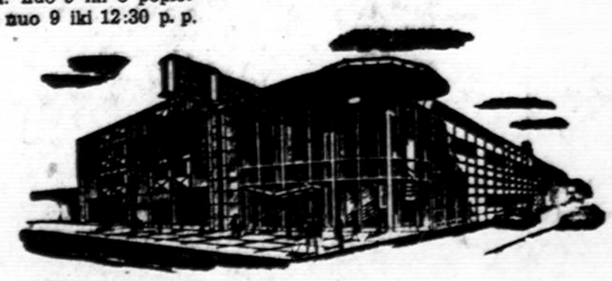

Chicagos Savings bendrovės naujai padidinta įstaiga su dviem kiemais automobiliams užima 290 pėdų plotį. Tai viena įdomiausioji ir mūsų klijentų patogumui puikiausiai įrengta įstaiga Chicagoje. Aukšti dividendai, apdraustas saugumas, skubus ir malonus patarnavimas.

Taupykite ir skolinkite pinigus Amerikos Lietuvių Sostinėje — Marquette Parko apylinkės centre.

Current Dividend up to 4¼%

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
6245 South Western Avenue. Chicago 36, Illinois GRovehill 6-7575

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GĖLINYČIA

Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvių ir kitų papuošimų
2443 WEST 63rd STREET
Telef. PR 8-0833 PR 8-0834

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO MR. NELSON
SAVININKO
SAINT CASIMIR MONUMENT CO
3914 West 111th Street
Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas Visame Mieste
Telef. — CEdarcrest 3-6335
Vienas blokas nuo kapinių

J. F. EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS
4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. YA 7-1741-2
4330-34 South California Avenue
Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ

Petkus
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS
2533 West 71st St. Telef. GRovehill 6-2345-6
1410 S. 50th Ave., Cicero. TOwnhall 3-2108-09
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

EDVARDAS SAUNORIS — GĖLININKAS

Paruošia gėles iš savo šiltadaržių vestuvėms krikštynoms ir kitoms iškilmėms. Parūpina gėles ne tik laidotuvėms, bet ir gėles sodinti bei puošti kapus Jūsų artimųjų.
3942 W. 111th St., PR 9-1355 ir 9-1356

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŽIAUSIOS VIETOS
REpublic 7-9600 REpublic 7-9601

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIrginia 7-6672

PETRAS BIELIONAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. COmmodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138—1139

VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

Remkite tuos. kurių skelbimus matot "Drauge"

Split by PDF Splitter

Moterų Gyvenimas

Redaguoja St. Semėnienė, 3321 S. Halsted St., Chicago 8, Ill., Tel. CL 4-5665

BE MEILĖS NĖRA GYVENIMO

Lope de Vegos 400-ąjį gimtadienį minint

BIRUTĖ CIPLIJAUSKAITĖ, Madridas, Ispanija

Šiemet Ispanijoje teatro mėgėjai susilaukė nepaprastos privilegijos: atgaivinama visa eilė Lope de Vega dramų - komedijų, per ilgus metus ar net šimtmečius neberegėjusių scenos. Pasirodė taip pat nemažas skaičius kritikos veikalų bei liuksusinių paskirų komedijų laidų. Ir kalbama, kad vasarą net keliuose miestuose bus bandoma improvizuoti jo laikų teatrą: po atviru dangumi, su muzika ir tipingais XVII a. šokiais, kaip įvadu ir užbaigimu.

Tautinio teatro kūrėjai

Ispanų teatre Lope de Vega reikšmė yra lygiai tokia pati, kaip Shakespearo Anglijoje. Jie ir gyveno beveik tuo pačiu laiku. Abu skaitomi "tautinio teatro" kūrėjais. Abu savo veikaluose maišo prozą su poezija, tragiškas scenas su komiškomis. Abiejų dramose žemojo luomo žmonės susilaukia tiek pat dėmesio, ir net daugiau simpatijos, negu didikai. Visa tai griežtai priešinasi klasikinio teatro normoms, tačiau kaip tik tai ir užsitarnauja populiarumo plačiuosiuose sluoksniuose.

Dramaturgas, pasižymįs produktyvumu, spontaniškumu ir lyrizmu

Lope pralenkia bet kurį autorių savo produktyvumu (sukūrė apie 1,500 dramų, iš kurių vos apie 500 teišliko), savo spontaniškumu, savo lyrizmu. Visa, ką išgyvena, jis paverčia literatūra. Ypatingo patrauklumo jo dramos veikalams priduoda ir tai, kad jie visi perpinti tradicinėmis liaudies dainomis, papročiais, kad juose jaučiasi tikras to laikotarpio pulsas ir pasirodo visa tauta. Nors, sekant tų dienų papročius, karalius visuomet pristatomas kaip tiesioginis Dievo įpėdinis, niekad neklystantis ir visagalis, visai kitaip traktuojami didikai: jie dažniausiai išryškėja, kaip skriaudėjai, ir keletas veikalų labai aiškiai gina demokratiškus principus. Pvz., "Fuenteovejuna" pagrindinis veikėjas yra visas kaimas, kuris sukyla prieš sauvaliaujantį aristokratą, jį nuliečuoja, ir susilaukia karaliaus pritarimo.

Apie garbę ir reputaciją

Labai gilių minčių Lope veikaluose nedaug terastume. Ant pirštų galima būtų suskaičiuoti jo ideologines dramas. Jo didžiausias nuopelnas — pristatyti savo laikų visuomenę tokią, kokia ji yra, su visom smulkmenom, su visom intrigom, ir su neginčijama gracija. Ypač dažnai iškeliama viena tema: garbė. Išlaikyti ir apginti savo garbę yra kiekvienam aukštesniojo luomo asmeniui pagrindinis tikslas jo gyvenime. Tačiau ta "garbė" nereiškia, kad jis tikrai garbingai turi elgtis; ne, svarbu tik tai, kad jis tokiu pasirodytų kitų akyse. XVI ir XVII a. Ispanijoje "garbės" sąvoka prilyginama "reputacijai". Lope ne vieną kartą ironiškai pareiškia kurio nors veikėjo lūpomis, kad garbė priklauso ne nuo jo veiksmų, o nuo kitų liežuvių. Sukūrė jis ir visą eilę istorinių dramų. Jose būdinga tai, kad autorius pasirenka mažiausiai žinomus epizodus. Tokiu būdu jis gali laisvai improvizuoti, nėra priverstas patikrinti datas, asmenis, įvykius. Jis pats iš naujo išgyvena tuos epizodus, bet juos išgyvena tokius, kokius juos sukuria jo vaizduotė.

Meilė moteriai ir meilė Dievui

Tarp jo laikais (1562—1635) gyvenusių dramaturgų ir poetų Lope išsiskiria savo šilta, įvairiausių aistrų perpildyta asmenybe ir savo besąlyginiu nuoširdumu. Viską, kas jo kelyje pasitaiko, jis išgyvena giliai, nors ir labai trumpai. Jis amžinai įsimylėjęs, nors meilės objektas niekad nelieka pastovus. Nors turėjo tik dvi žmonas, jo "didelės aistros" žinomos net penkios, ir jų paskutinioji, gal net pati giliausia, gimsta, kai jis, antrą kartą tapęs našliu, įšventinamas kunigu. Ir tada jis rašo vieną dieną sonetus tai naujai "liepsnai", o sekančią — Kristui, prašydamas atleidimo už savo paklydimus. Meilė moteriai ir meilė Dievui yra vienodai stiprios jame, vienodai nuoširdžios. Tai akimirksniški aistros išsiliejimai, tuo momentu užtemdantys visa kita. Nors paprastai Lope daugiau pažįstamas kaip dramaturgas, jo lyrinė poezija taip pat yra viena iš stipriausių visoje ispanų "aukso amžiaus" kūryboje.

Užmirštas poetas Madride

Šiemet, švenčiant Lope de Vega sukaktį, nenorom kyla palyginimas: Shakespearui gyvas paminklas pastatytas Stratford-on-Avon, kuris kiekvienais metais sutraukia tūkstančius turistų, kur Ann Hathaway trobelė apgaubta beveik šventovės skraiste. Madridas, kurio senojo miesto gatvelės dažnai skambėjo nuo Lope žingsnių, kur prie ne vieno balkono jis dūsavo ir kūrė eiles, dažnai net užmirštama, kad Madridas turi Lope de Vega namą — muziejų, kuriame išlikę visi baldai, knygos ir kiti daiktai, kadaise naudoti didžiojo poeto. Tik labai retas turistas ten užklysta, ir tai lyg netyčia. Net šįmet jis nesusilaukia daugiau dėmesio. Tik matydamas Lope veikalus, žiūrovas pajunta visą jo galybę ir prisimena patį autorių. Ir jei tada jam kyla noras aplankyti didžiojo poeto buveinę, jis ten randa ir atpildą: gali praleisti valandą - kitą intymiai bendraudamas su šia genialia siela, nekliudomas, kaip Stratforde, turistų nei gidų triukšmo ar aiškinimų. Ir Lope, nei kiek nepasikeitęs per tuos 400 metų, ir toliau jam byloja, kad be meilės nėra gyvenimo, o be gyvenimo pulso — gero veikalo.

Honore Daumier — Don Kichotas ir Sanšo Pansa

Telesforas Valius — Fabrike (medžio raižinys)

(Čiurlionio Galerijos nuosavybė)

Moters grožiui išryškinti

Brazilų meistriškumas bei meniškas plaukų sušukavimas

NIJOLĖ SEMĖNAITĖ, Sao Paulo, Brazilija

Kad ir kaip būtų žavingas bei viliojantis naujas žemynas, nežiūrint patirtų įvairių naujenybių bei daugybės įspūdžių, per ilgesnį laiko tarpą žmogus begaliniai išsiilgsti savo namiškių, draugų ir net paliktojo krašto. O tačiau, grįžus į JAV, ne kartą tikriausiai prisiminsiu daugelį dalykų, paliktų vaišingame ir nuoširdžiai draugiškame, egzotišku grožiu persunktame Brazilijos krašte. Ir kai pagalvoju apie visus tuos geruosius dalykus, kurių pasigesiu grįžusi namo, kaip pvz., geros stiprios juodos kavos, šviežio ananaso, sambos, tai manau, kad daugiausiai pasigesiu brazilų kirpyklų — plaukų sušukavimo salonų.

JAV-ėse mano, kaip studentės, plaukų sušukavimo salonų vizitai būdavo gana reti. Nulemdavo tai ne vien tik aukšta kaina, nemalonus faktorius studentės biudžete, kiek pats nenoras praleisti dvejetą nepatogių valandų ir po to išvysti labai mažus rezultatus.

Kasdien į.. grožio saloną

Tačiau Brazilijoje **cabeleirero** aplankymas yra toks džiuginantis bei poilsingas reiškinys, kad Brazilijos moterys nueina du kartu per savaitę, o kai kurios pasidaro net kasdieninės plaukų sušukavimo salonų lankytojos. Visa "gilioji" paslaptis, greičiausiai, glūdi pačiame patarnavime. Toks patarnavimas gali būti suteiktas tiktai industriniai neišvystytame krašte, kur neišmatuojama darbo jėga dar turi būti susiurbiama vis smarkiau augančios rinkos.

Tuzinas patarnautojų ir kavutė klientei

Apsupta tuzino jaunų mergaičių, kurių visas darbas yra patenkinti **cabaleirero** ar klientės kiekvieną pageidavimą, moteris gali tik atsilošti savo patogioje kėdėje ir nieko nedaryti, o tik laukti, kad kas valandą jai atneštų **cafezinho** (kavos puodelį). Jai nėra reikalo skambinti iš anksto į plaukų sušukavimo saloną ir skirti priėmimo valandos. Pačiame salone niekad netenka laukti savo eilės (nebent tik kartais šeštadienio popietę).

Tik vyrai sušukuoja moterų plaukus

Klientei niekados nereikia padavinėti jokių sušukavimo priemonių: nei rulionėlių, ar segtukų, nei popierėlių, ar spilkučių. Jis (ir tai be jokios abejonės "seu Jose" — koks nors ponas Juozas, retai kada moteris) sudeda klientės plaukus, padedamas jaunos mergaitės. O toji šukuojamoji paliekama laisva ir nerūpestinga skaityti, megsti, tvarkytis savo nagus, pagaliau, miegoti, jei ji to pageidautų.

Pagal prancūzų madą ir šukuojamosios individualybę

Nuolankus patarnavimas yra kiekviename **cabeleirero** judesyje. Jis praleidžia visą valandą vien tik plaukų iššukavimui, kai jie išdžiūsta. Jis stengiasi rūpestingai sukurti šukuoseną, kuri būtų pagal paskutinę prancūzų madą (ir tuo pačiu brazilų). Jo didžiausios pastangos yra taip pat atsižvelgti į tai, kad šukuosena pritiktų moters veidui bei visai jos individualiai asmenybei.

Meniškas kūrinys

Pasiektasis efektas būna be jokio trūkumo — tikrai meniškas užbaigimas. Šukuosena išeina taip patraukli ir pritinkanti, kad nebedrįsti jos šukomis paliesti net keletą dienų. Klientė palieka sušukavimo saloną graži, pailsėjusi ir patenkinta.

Labai menkas užmokestis

O už visą tą menišką kūrybą atlyginimas yra labai menkas ir prieinamas net ir neturtingai moteriai ar mergaitei. Imant visa tai brazilų pinigais — cruzeiromis — plaukų išplovimas (shampoo), sudėjimas ir manikiuras, o taip pat arbatpinigiai patarnaujančioms mergaitėms atsieina ne kiek daugiau kaip dvi poros pigiausių kojinių. Verčiant tai į dolerius, suma sumarum teišeitų vos $1.75. Tokių kainų prisilaikoma visuose gražio salionuose, išskyrus kai kuriuos pačius brangiausius.

Vienas iš pagarsėjimo kelių

Žinomasis prancūzų karikatūristas Honore Daumier draugavo su savo bendravardžiu Honore Balzaku. Kartą Daumier pasidejavo:

— Tiesą pasakius, mano populiarumas jau turėtų būti didesnis.

— Mielasis, — atsakė Balzakas, — darykite taip, kaip aš: skolinkitės pinigų ir negrąžinkite. Juo daugiau turėsite skolų, juo būsite garsesnis.

Esther Mathews

DAINA

Negaliu aš kalbėti apie meilę, brangusis,
Negaliu aš prašnekt apie meilę,
Jei yra toks dalykas, kuris neleidžia kalbėti,
Tas dalykas yra tiktai meilė.

Bet tai dar nesako, kad meilė išseko —
Tylusis vanduo, žinai juk, nerimsta krantuose,
Gilmenomis mylėsiu tave, brangusis,
Mylėsiu ir miego sapnuose.

Bet negaliu aš kalbėti apie meilę, brangusis,
Negaliu aš prašnekt apie meilę,
Jei yra toks dalykas, apie ką nekalbėsiu,
Tas dalykas yra tiktai meilė.

Vertė St. Meringis

IŠ MOTERŲ PASAULIO

★ **LMA, Muencheno apylinkės klubo valdybą** (Vakarų Vokietijoje) sudarė: Birutė Skeberdienė — pirmininkė, Alina Grinienė — sekretorė, Elena Molnerienė — iždininkė. Kontrolės komisijon išrinktos: Olga Barasienė ir Sofija Pauliukevičienė.

★ **Įkurtas naujas LMA Stamfordo ir apylinkės klubas** birželio mėn. 16 Stamford, Conn., su 12 narių. Pirmojon valdybon išrinktos: Antanina Bortweck — pirmininkė, Janina Biliūnienė — vicepirmininkė.

★ **Majorė Ann Križanauskas,** tarnaujanti Bedford, Mass., yra švietimo srities viršininkė aviacijoje. Ji kilusi iš Pennsylvanijos ir baigė kolegiją Mississippi. Ji rašo, kad Alabamoje susipažino su amerikiečiu teisėju, paruošė lietuvišką vakarienę ir pakvietė jį. Jam taip patikę, kad paprašęs receptų. Ji dovanojusi Juzės Daužvardienės išleistą liet. valgių receptų knygą "Popular Lithuanian Recipes". Dabar ji užsisakiusi dar 5 egzempliorius padalinti draugams bei aukštiems kariškiams.

Apykaklė, užbaigta surišimu, lyg skarelės pavidalo, ir gilios didelės kišenės pabrėžia šio apsiauto naujoviškumus. Šis vilnonis apsiaustas buvo rodomas New Yorko madų parodoje, kas bus dėvima rudenį.

★ **Juzės Daužvardienės** liet. receptų knygos antroji laida baigia išsekti. Autorė ruošia spaudai (pataiso bei praplatina) trečiąją laidą.

★ **Dr. Milda Budrienė** buvo paminėta Chicago Tribune Neighborhood skyriuje. Esą, ji turinti... cukraus rutulį. Kaip kiti žmonės stiklinį rutulį turi ateičiai spėti, kas įvyks, daktarė — kristalinį indą punchui, kur ji sumeta cukraus gabalėlius ir maišelius, surinktus bekeliaujant po JAV. Tokiu būdu ji žino, kur yra buvusi.

★ ★ ★

Kas kūrybingesni: moterys ar vyrai?

Moterys turi lygiai tokius pat kūrybinius sugebėjimus, kaip ir vyrai, skelbia besidomintys tuo klausimu.

Viena teorija, dažnai visų girdima, sako, kad vyrai smarkiai pralenkia moteris. Čia turima galvoj didieji kompozitoriai, žymūs dailininkai ir garsūs architektai, nes nedaug moterų tegimsta didžiaisiais genijais.

Kita gi teorija kalba, kad moteris savaime yra daug didesnė kūrėja — ji pagimdo kūdikius. Šitai patenkina kūrybingąjį moters instinktą.

Vėl trečia nuomonė tvirtina, kad gamta moteriai suteikė lygiai vienodą, kaip ir vyrui, sugebėjimą kurti didingą muziką, piešti nemirštančius paveikslus.

Neseniai Arline Wingate, viena garsiausių amerikiečių skulptorių pareiškė:

"Moterys yra taip kūrybingos, kaip ir vyrai, tik joms tas kelias į kūrybą yra daug sunkesnis. Jei tėvas yra šeimoje garsus dailininkas, jam suteikiama visa laisvė pasireikšti mene. Visuomenė iš jo nelaukia, kad jis atliktų pusę tuzino kitokių darbų. Jei jis dirba namie, ką daugelis menininkų praktikuoja, žmona prižiūri namų ruošą ir nutildo vaikus...

Visai kita istorija su moterimis. Ji yra žmona, motina, šeimininkė, šeimos šoferė... ir tik paskutinėje vietoje dailininkė.

Gal būtų daugiau didelių moterų muzikių, dailininkių, skulptorių, jei moters prigimtis būtų gyventi tik sau... pasiaukoti tiktai pasirinktai meno šakai. Bet, kaip žinoma, reta moteris gali tik tam pasišvęsti, kai gyvenimas jai užkrauna tuzinais kitų pareigų bei darbų".

Karen Hantze Susman, pirmoji amerikietė moteris trejų metų laikotarpyje Wimbledone, Anglijoje, pasiekusi finalines teniso varžybas. Ji matoma nugalinti britę Ann Haydon. Ši 19 m. sportininkė čempionė yra iš San Antonio, Texas.

GYVENIMAS

Gyvenimas, kaip saulė, jis nušvinta mažyčiu spindulėliu vaiko veidelyje. Kaip saulė, jis paauges kyla į aukštybes; subrendęs kuria aplink save gyvybę ir grožį. Ilgainiui, kaip saulė, jis ima leistis žemyn ir galop, švystelėjęs paskutinį kartą, pasitraukia nuo žemės, eidamas šviesti kitiems pasauliams.

— **Ad. Jakštas**